

**MODLITEBNÍ
TÝDEN MLÁDEŽE
2016**

OSM PŮHLEDŮ NA BOŽÍ LÁSKU

Kristus – základ naší víry

Církev adventistů sedmého dne byla oficiálně založena v roce 1863 ve městě Battle Creek ve státě Michigan na severovýchodě Spojených států. V té době měla 3500 členů. Podle posledního sčítání v roce 2011 měla církev na celém světě již 17,5 milionu členů. Adventisté žijí ve 208 zemích z celkového počtu 232 zemí a oblastí uznávaných OSN. Už v 90. letech 19. století jsme byli průkopníky hnutí zdravotní osvěty s největším institutem zdravotní reformy na světě. Dnes církev spravuje celosvětový systém zdravotní péče, do kterého je zapojeno 589 institucí. Přijali jsme celostní filozofii vzdělávání a naše církev v současné době řídí druhý největší systém křesťanských škol na světě.

Nadšení pro celosvětovou misií vychází ze silného přesvědčení o vlastní prorocké identitě. I když sdílíme společný křesťanský základ s ostatními protestantskými společenstvími, nikdy jsme sami sebe nevnímali jen jako jednu z dalších církví. Považujeme za své poslání kázat jedinečné poselství tří andělů ze Zjevení 14,6–12 a chceme světu představit Boží poslední výzvu před Kristovým návratem.

Toto poslání spolu s pocitem blízkosti konce pozemského času z nás dělá jedno z nejdynamičtějších misijně zaměřených hnutí v dějinách. Adventisté sdílejí mnoho věroučných bodů s jinými církvemi. Přesto se naše zvěstování soustřeďovalo především na výlučné biblické učení nesené adventisty. Předpokládali jsme, že lidé již znají osobu Ježíše Krista a jeho základní učení. A tak jsme zanedbávali význam našeho Spasitele jako středu všech našich „věroučných článků“.

Při setkání vedoucích Církve adventistů sedmého dne v Minneapolis v roce 1888 Ellen Whiteová poukázala na to, že i když členové a vůdcové církve přijali výlučné adventistické učení, přesto nevědí, co to znamená, být zachráněn Kristovou spravedlností a posvěcen jeho něžnou láskou. Vedoucím církve na konferenci řekla: „Nyní, bratři, chceme pravdu takovou, jaká je v Ježíši... Viděla jsem vzácné lidi, kteří by přijali pravdu, ale byli od ní odrazeni, protože viděli způsob, jakým se s pravdou nakládalo. Viděli, že v ní nebyl Ježíš. A na to poukazuji po celou dobu – my potřebujeme Ježíše“ (*The Ellen G. White 1888 Materials*, str. 153).

Je výzva Ellen Whiteové z roku 1888 v naší církvi stále aktuální? Během tohoto modlitebního týdne se chceme pokusit znovu objevit krásu našeho učení a učinit Ježíše jeho středem. Přeji vám všem, abyste našli radost v tom, čemu jako církev věříme. Upřímně se modlím za to, abychom při studiu jedinečného poslání, které nám Bůh svěřil, zakusili radost ze spasení a osvěžující vanutí Ducha svatého.

Trojice

OSM POHLEDŮ NA BOHA

V tomto modlitebním týdnu mládeže se budeme zabývat osmi klíčovými biblickými věroučnými body Církve adventistů sedmého dne. Možná patříte mezi ty, kteří po přečtení předchozí úvodní věty zaujmou intelektuálně neutrální pozici, znuďeně zívnou a budou očekávat opakování suchých teologických faktů, která již tolikrát v minulosti slyšeli:

Dnem odpočinku je sobota (sedmý den), ne první den týdne, a existují stovky biblických textů, které to dokazují.

Deset přikázání nebylo zrušeno na kříži, proto je stále musíš dodržovat. A zde jsou verše, které to potvrdí.

Předadventní soud začal v roce 1844 a tvé jméno může kdykoli přijít na řadu. A zde jsou biblické verše a časová osa prorocství, která to dokazuje.

Když zemřeme, jsme skutečně mrtví. Takže když se ti zjeví mrtvý člen rodiny nebo přítel, není to vlastně on, ale démon. Zde jsou texty, které o tom takto mluví.

Ježíš brzo přijde. A opravdu ne-
dojde k žádnému tajnému vytržení
s druhou šancí na spasení po sedmi-

letém pronásledování, takže by bylo lepší se připravit již nyní. A zde jsou texty, které si o tom můžeš přečíst.

A kromě toho by ses měl stát vegetariánem, platit desátky, přestat se pořád dívat na televizi a nechat se pokřtít ponořením.

Už jste na to všechno přikývli?

Ne?

Proč ne?

No asi proto, že všichni cítíme, že tu něco schází, když je pravda zredukována na sérii intelektuálních faktů a požadovaného způsobu chování.

Musíme si uvědomit, že žádný z těchto věroučných bodů a ani všechny dohromady netvoří pravdu. Dávali jste pozor? Žádný z těchto bodů netvoří pravdu, pokud nejsou zakotveny v Kristově lásce. To je důvod, proč apoštol Pavel hovoří o pravdě, „která je v Ježíši“ (Ef 4,21).

Hmmmm.

Pravda, která je v *Ježíši*.

Co to ve skutečnosti znamená?

Možná se vám vybaví slova, která Ježíš jednou řekl: „Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“ Také o něco později prohlásil: „Já jsem ... pravda...“ (J 8,32; 14,6).

Došlo vám to?

Pravda není souhrnem abstraktních informací, které je třeba naučit se z paměti, citovat je a diskutovat o nich. Pravda je osoba a jmenuje se Ježíš.

Máme-li vztah s Ježíšem, jsme osvobozeni od všeho, co nás svazuje – především od našich zranění ve vztazích a nejrůznějších problémů, které jsou s tím spojeny.

Pokud se pravda zvěstuje bez Ježíše, jsou to jenom holá fakta bez osobnosti a skutečného obsahu. Taková pravda nemá tvář, srdce ani osobní zájem o vás. Je emocionálně krutá, protože jediné, co vyvolá, je pocit viny a strachu. Pravda bez Ježíše nemůže zachránit, uzdravit nebo proměnit lidské srdce.

Kázat pouhý seznam věroučných pravd a norem chování a nekázat Ježíše jako Pravdu rozhodně nestačí. Apoštol Pavel totiž říká, že „litera zabíjí“ (2K 3,6). Měli bychom mluvit o Ježíši jako o živém, milujícím a soucitném základu naší pravdy. Pokud totiž budeme kázat pouhá fakta o pravdě, pak jediným výsledkem bude ubíjení lidí na duchovní, emocionální i racionální rovině. „Pravda“, která nevyvyšuje Ježíše, může lidi pouze odvést od Boha a probudit v nich zoufalství. Nebo v nich bude vytvářet ducha odsouzení jako u farizeů. Jenže s Ježíšem je to všechno jinak. Ježíš vytváří krásnou rovnováhu mezi dvěma zásadními a navzájem se doplňujícími prvky: Jan říká, že Ježíš přišel do našeho světa „plný milosti a pravdy“ (J 1,14).

Všimli jste si?

Milost a pravda!

Proč je tato dvojice tak důležitá?

Pravda bez milosti může v hříšníkovi pouze nahromadit zahanbení, zatímco milost spojená s pravdou přináší uzdravení.

Je jasné, že nepotřebujeme pravdu složenou pouze z věroučných bodů. Spíše potřebujeme pravdu, která je v Ježíši – živém vtělení Boží lásky.

Zkusme si to znázornit jednoduchým, ale výstižným příkladem, který nás provede poselstvím tohoto modlitebního týdne.

Na věroučné pravdy Písma lze pohlízet jako na řadu oken, kterými můžeme vnímat Boží charakter z různých úhlů pohledu. Zkusme si představit strukturu pravdy jako osmiúhelníkovou budovu. V každé z osmi stran budovy je okno. Každé okno představuje jeden náš věroučný bod:

- 1) Trojice
- 2) Velký spor
- 3) Boží zákon
- 4) Sobota
- 5) Svatyně
- 6) Smrt a peklo
- 7) Doba konce
- 8) Druhý příchod

Když každým z těchto oken nahlédneme do budovy, uvidíme Ježíše a pouze Ježíše jako skutečné a dokonalé zjevení Božího charakteru.

Osm oken tvoří jedinou skutečnost! Okna jsou tam proto, abychom se dívali skrze ně, ne na ně. Okno plní svůj účel, pokud je skze něj vidět dovnitř. Žádné biblické učení nemá smysl samo o sobě: ani sobota, stav mrtvých, soud nebo prorocství

o době konce. Žádná z těchto pravd tu není proto, aby ukazovala na sebe sama. Sobota má sloužit jako průhled k Bohu. Svatyně slouží jako pohled na další rozměr Boží krásy. A to platí také o všech dalších biblických pravdách.

Chtěl bych to vyjádřit takto: jako adventisté sedmého dne máme vlastně jediný věroučný bod, jediné vyznání víry:

„Bůh je láska“ (1J 4,16).

To je všechno.

Nemáme mnoho věroučných bodů, věříme v jedinou myšlenku s mnoha rozměry. Vždy můžeme tuto jedinou myšlenku rozšířit, ale je to vlastně jediný princip, na který se díváme pouze z různých úhlů pohledu. Podobně jako má jeden strom mnoho větví. Jediný motor má mnoho pohyblivých částí. Jediná řeka má mnoho přítoků.

Různé věroučné body slouží jedinému účelu: měli bychom je sdělovat takovým způsobem, aby zdůrazňovaly krásu Boží lásky. Ellen Whiteová to potvrzuje slovy:

„Svět zahaluje temnota nedostatečného poznání Boha. Lidé neznají Boží charakter, nesprávně jej chápou a představují. V této době má být hlášáno Boží poselství, které má osvětlující vliv a spásnou moc. Toto poselství má seznámit lidi s Božím charakterem. Do temnoty světa má zazařit světlo Boží slávy, světlo jeho lásky, milosrdenství a pravdy... Poslední parprsky světla milosti, poslední poselství milosti, které má osvětlit svět – to je zjevení Božího charakteru, Boží lásky.“ (*Perly moudrosti*, str. 212)

Úžasně, že?

Bůh byl v našem světě představen v nesprávném světle. Zvláště náboženskými skupinami, které se k němu hlásí. A jakým způsobem došlo k tomuto nesprávnému představení Božího charakteru? Především skrze věrouku! Mnoho lidí má dnes obavy z Boha ne proto, že by s ním měli špatnou zkušenost, ale kvůli nesprávnému vyznání víry, se kterým se setkali.

Bůh konkrétně povolal Církev adventistů sedmého dne jako prorocké hnutí, aby světu zvěstovala poselství, které vyvýší Boha jako dobrého a milosrdného, jímž skutečně je. Naše teologie má potenciál nabídnout našemu světu krásný a atraktivní obraz Boha – na rozdíl od toho, co lidé poznali až dosud. Adventistická teologie, pokud je v jejím středu Kristus, připomíná řadu oken, skrze která je Boží charakter vidět jasně a pravdivě.

Podívejme se nyní do prvního z našich osmi oken.

STARÁ LÁSKA

Zkuste si v duchu udělat jednoduchý experiment. Představte si, že jste vešli do koupelny a zamkli jste se. Při pohledu do zrcadla si položte jednoduchou otázku: Prožívám právě teď skutečnou lásku?

Samozřejmě odpovědí je NE, i když ve velkém zrcadle před sebou vidíte sebe – člověka, kterého milujete a který miluje vás!

A proč je odpověď NE?

Z jednoduchého důvodu: lásku nelze prožívat o samotě. Láska je totiž zaměřena na druhé, a ne na mne samotného; opravdově milovat vyžaduje víc než jednoho. To je životně důležité

pro pochopení Boží lásky. Zkusme to
vzít popořadě:

První pravdou, se kterou se setkáváme v Bibli, je, že Bůh je společenskou bytostí, není „sám“. Všimněte si prvního verše v Bibli:

„Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi“ (Gn 1,1).

Na první pohled je jasné, že existují dvě základní kategorie, které vytvářejí skutečnost:

1. Bůh

2. Všechno ostatní

Bůh je Stvořitel a všechno ostatní, co existuje, stvořil. To znamená, že Bůh předchází a přesahuje všechny věci, které spadají do kategorie „stvořených věcí“. Bůh je jediný, který patří do kategorie „nestvořeného“. Apoštol Jan, když mluví o Ježíši, formuluje tuto myšlenku následujícími slovy:

„Všechno povstalo skrze něj a bez něho nepovstalo nic, co jest“ (J 1,3).

Uvědomuji si, že to může vypadat složitě, ale vydržte, protože za chvíli to všechno bude jasně srozumitelné.

O kousek dál apoštol Jan říká:

„Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha“ (J 1,1.2).

Na počátku – kdo byl s kým?

„Na počátku... Bůh... byl s Bohem.“

Dobrá, to je zajímavé, ale v jakém smyslu si tyto božské osoby byly navzájem rovné? Jan se o tom zmiňuje ve verši 18: „Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.“

To se mi líbí! Tady se mluví o vztazích!

Jan chce, abychom pochopili, že Ježíš, kterého dříve označil jako Boha,

přišel do našeho světa z místa naplněného vztahy: „z náruče Otcovy“. *Náruč* je poetické slovo, které vyvolává představu blízkosti. Český překlad Slovo na cestu říká, že Ježíš měl k Otci tak „blízko, jako jediný Syn k Otci“.

A nyní se vraťme do 1. Mojžíšovy, 1. kapitoly:

„Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“

Hebrejské slovo v této větě, které překládáme jako Bůh, je v původním jazyce vlastním jménem. Je to velmi zvláštní jméno, které má více významů. Je to ve skutečnosti to nejkrásnější jméno, které dokážeme vyslovit:

Elohim.

Hluboký význam dává tomuto jménu právě množné číslo. Jinými slovy – Bůh, se kterým se setkáváme na začátku Bible, je v určitém smyslu *jeden*, a přece *více než jeden*. Později je v 1. kapitole 1. Mojžíšovy tato myšlenka vyslovena ještě jasněji. Povšimněte si veršů 26 a 27:

„I řekl Bůh (Elohim): ‚Učiňme člověka, aby byl naším obrazem, podle naší podoby...‘ Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“

Vidíme, že Elohim tvoří slova „my“ a „naším“. Neměli bychom o Bohu hovořit pouze se zájmeny „já“ a „můj“. Bůh je společenská bytost, která zahrnuje více osob, a není „jediný“ a „sám“. Nezapomeňme na naši úvodní myšlenku: lásku nelze prožívat o samotě – v izolaci nebo v osamocení. Nyní můžeme lépe docenit nejhlubší a nejmystičtější vyjádření Bible:

„Bůh je láska“ (1J 4,8).

Tato základní skutečnost ukazuje na to, že Bůh nikdy neexistoval sám. Bůh je a vždy byl „my“ a „nás“. Jinými slovy – byl společenskou bytostí, protože „Bůh je láska“. Myslím, že můžeme parafrázovat první větu Bible takto:

„Na počátku LÁSKA stvořila nebe a zemi.“ Teď přeneseme tuto myšlenku ještě jednou do 1. kapitoly Janova evangelia a obraz se stane ještě krásnějším: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest“ (J 1,1–3).

Z tohoto textu vidíme, že Bůh Otec a Bůh Syn aktivně spolupracovali při stvoření našeho světa. Nyní se vraťme do 1. Mojžíšovy, 1. kapitoly, abychom tento obraz ještě vylepšili:

„Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se Duch Boží“ (Gn 1,2).

Vidíme, že spolu s Otcem a Synem se do procesu stvoření také aktivně zapojil Duch svatý.

Úžasné!

Takže když se setkáváme s Bohem v 1. Mojžíšově, 1. kapitole, je označen jménem v množném čísle (Elohim), které tvoří Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch svatý. Bůh je tedy společenská bytost, která se prostřednictvím nezištného přátelství zaměřuje na druhé.

Když se v biblické zprávě posuneme dál z knihy Genesis, narazíme na to, co Židé nazývají „šema“ a co dodnes považují za nejdůležitější ze všech teologických výpovědí:

„Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný!“ (Dt 6,4).

V tomto jasném vyjádření je skrytá krása, kterou můžeme objevit otázkou: V jakém smyslu je Hospodin, náš Bůh, jediný? Odpověď nalezneme v Ježíši, protože On záměrně používá jazyk tohoto vyznání, aby popsal svůj vztah, který existuje mezi ním a Bohem Otcem: „Já a Otec jsme jedno“ (J 10,30).

Nádherné!

Bůh není jeden ve smyslu, že by byl *osamocenou* bytostí. Spíše je Bůh *jediný* ve smyslu *jedinečnosti* v oblasti vztahů. Později, u Jana 17, Ježíš opět pracuje s myšlenkou jedinečnosti. V tomto případě Ježíš jedinečnost definuje jako vztahovou dynamiku lásky. Modlí se k Otci za své učedníky:

„... aby byli jedno, jako *my jsme jedno* – já v nich a ty ve mně; aby byli uvedeni v dokonalost jednoty a svět aby poznal, že ty jsi mne poslal a zamiloval sis je tak jako mne. Otče, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já; ať hledí na mou slávu, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval již před založením světa“ (J 17,22–24).

Svoji modlitbu Ježíš uzavírá prosbou, „aby v nich byla láska, kterou máš ke mně, a já abych byl v nich“ (J 17,26).

Zde je před námi obraz:

Otec je Bůh, ale Bůh není jen Otec.

Ježíš je Bůh, ale Bůh není jen Ježíš Kristus.

Duch svatý je Bůh, ale Bůh není jen Duch svatý.

Všichni tři společně v důvěrném společenském vztahu tvoří jedinou božskou osobu. To je důvod, proč se také někdy pro popis Boha používá slovo *trojice* nebo *trojjedinost*.

Není to suchý věroučný výrok.

Není to studená teoretická rovnice.

Není to složitý filozofický koncept.

Ne. Učení o trojici je jasným oknem, kterým vidíme Boha, jenž se trvale zaměřuje na druhé, protože sám je společenskou bytostí.

Jak by se nám mohlo něco nelíbit na takovém Bohu?

DISKUZNÍ OTÁZKY:

- 1) Už jste někdy slyšeli „pravdu“ představenou jako řadu faktů, jak je to uvedeno na začátku této přednášky? Jak jste se cítili? Jak jste na to reagovali?
- 2) Vyprávějte si o příkladech, které vám pomáhají pochopit učení o Trojici (měli bychom však také připustit, že je to něco, co jako lidé nedokážeme plně pochopit). Jak byste to popsali nebo vysvětlili někomu, kdo si myslí, že uctíváte více Bohů?
- 3) Co na vás ve výroku „Bůh je láska“ nejvíc působí? Jak tato základní myšlenka ovlivnila váš život?

SKUPINOVÁ AKTIVITA

Potřebný materiál: Celofán (různé barvy), lepidlo, nůžky, 2 dřevěné laťky asi 1 metr dlouhé o průměru cca 1,5 cm, rozříznuté na 8 stejně dlouhých dílů, silná hliníková fólie, 1 kus pevného polystyrénu ve tvaru osmiúhelníku o průměru asi 30 cm nebo 1,5 cm silný kus překližky ve tvaru osmiúhelníku s osmi dírami vyvrtanými v rozích.

Jako skupina vytvořte model osmistěnné budovy s osmi okny, která používáme jako ilustraci pro tento modlitební týden. Použijte alobal na vytvoření střechy. Můžete také přinést různé umělecké potřeby a nechat každého člena skupiny namalovat obraz nebo koláž osmistěnné budovy s osmi okny. Každý večer si pak můžete namalovat obraz, který bude zobrazovat pohled přes další okno.

Velký spor

VÍTĚZNÁ LÁSKA

Bude to skutečně zábava. Stejně jako výšlap do známé oblasti, ve které jste byli již mnohokrát, ale náhle zde objevíte místo, o kterém jste dosud nevěděli. A najednou spatříte nádherný vodopád, o kterém jste nikdy netušili, že tam je.

Zabýváme se nyní oblastí, která je pro většinu z nás známým územím: osmi základními věroučnými body, které tvoří věroučný systém adventistů sedmého dne. Znamé věroučné body však nemusí být vůbec nudné, nemusí být informacemi, které jednoduše z paměti vysypete z rukávu. My jsme z nich takové učení udělali, ale jenom proto, že jsme je špatně představili a zbavili jejich krásy. To však neznamená, že v sobě nemají nic hezkého, co bychom mohli objevit.

Pamatujete si ještě na náš hlavní obraz?

Věřoučné pravdy Písma jsou jako okna, kterými se díváme na Boží úžasný charakter zjevený v Kristu. Žádné učení nemá smysl samo o sobě. Sobota není jen o samotné sobotě, je o Ježíši Kristu. Učení o stavu mrtvých není pouze snahou dokázat, že lidé po smr-

ti nic nevědí, je o Ježíši Kristu. Učení o svatyni se netýká pouze stánku, budovy, chrámové opony nebo rituálů, je o Ježíši Kristu. Pokud biblické učení správně pochopíme, funguje jako lupa, díky níž uvidíme Boží dobrotu a lásku. To se týká také tématu *Velkého sporu*. Podívejme se tedy do tohoto okna a nalezneme krásu, která čeká na to, až ji objevíme.

VÁLKA V NEBI

Základním pravidlem logiky je, že věci jsou zpravidla tím, čím se jeví na první pohled. Náš svět *vypadá* jako válečná zóna, protože prostě válečnou zónou je. Druhé pravidlo logiky říká, že věci nejsou vždy *přesně* takové, jak se zdají být. Válka, která v našem světě probíhá, se týká charakteru člověka. A to není věc, kterou lze vidět na první pohled. To, co okamžitě vidíme, jsou lidé, kteří se účastní bitvy. Ale v pozadí je víc, než stačíme okem postřehnout. Podle Bible nejsme my lidé ve vesmíru sami. Od 1. Mojžíšovy až po Zjevení se setkáváme s bytostmi nazývanými andělé. Z Písma také víme, že tyto bytosti byly stvořeny dříve než lidé (Jb 38,4–7; Zj 1,20), že je jich ve-

liké množství (Žd 12,22), že jsou mocní a inteligentní (Ž 103,20; Da 4,17) a že působí v systému vlády, který má řád (Ef 3,10; Da 7,9.10). Dále víme, že aktivně působí v našem světě, většinou však neviditelně, i když někdy ale vidět jsou (Žd 1,14; 13,2). Z Bible také víme, že zlo, které vstupuje do našeho světa, má svůj původ u jednoho z nich (Zj 12,7.12).

Jeden z andělů byl nazván „Lucifer“, což znamená „nositel světla“. Tato vznešená bytost byla stvořena proto, aby ostatním andělům zjevovala Boží charakter. On se však rozhodl jinak. Bible říká, že Lucifer byl „dokonalý ve všem“ (ve svém způsobu myšlení, pocitech i chování), „dokud se v něm nenašla podlost“ (Ez 28,15). V této chvíli se z něj stal „satan“, což znamená „protivník“. Bible nám také říká, že Lucifer v nebi prohrál, protože se v něm objevila touha po sebevyvýšení. To vedlo k jeho neukojitelné touze zbavit Boha jeho postavení v srdcích ostatních andělů a nárokovat si jejich poslušnost (Iz 14,12–14). Jak Lucifer v sobě živil svou sebestřednost, přestal odrážet světlo Božího charakteru a začal Bohu přisuzovat své vlastní sobecké motivy. Touha „vyvším se“ následovaná „budu rovný Nejvyššímu“ naznačuje, že Lucifer začal Bohu přisuzovat vlastní pýchu a tím ospravedlňoval svou touhu po vyšším postavení. Tím, že popřel Boží dobrotivost, chtěl narušit důvěru ostatních andělů vůči Bohu a usiloval o zažehnutí vzpoury proti němu.

Právě v tomto kontextu Bible říká: „Strhla se bitva na nebi“ (Zj 12,7). To znamená mezi anděly! Slovo, které je

zde přeloženo jako válka, zní v původní řečtině „*polemos*“ a je příbuzné se slovy jako *polemika* a *politika*. To nám pomáhá pochopit přesný obsah slova „válka“. Původně se nejednalo o skutečnou válku se zbraněmi. Jednalo se o politický boj, propagandistickou kampaň, o snahu pošpinit něčí charakter. Satan tuto válku vedl prostřednictvím zasévání lží ohledně Božího charakteru. Proto je popsán jako ten, kdo „svádí celý svět“, a je označen jako „lhář a otec lži“ (Zj 12,9; J 8,44).

Sledujte tuto biblickou logiku: Ezechiel říká, že Lucifer byl svržen z nebe, protože „zhřešil“ (Ez 28,16).

Jan definuje hřích jako „bezzákonnost“ (1J 3,4).

Pavel definuje Boží zákon jako „lásku“ (Ř 13,10).

Vidíme tedy, že když se Lucifer vzbouřil proti Božímu zákonu, ve skutečnosti to znamená, že se vzbouřil proti Boží lásce. Vznosl obvinění proti Bohu a proti zákonu lásky, na základě kterého Bůh vesmíru vládne. Bible říká, že „Bůh je láska“, a proto i jeho zákon vychází z principu lásky (1J 4,8; Mt 22,37–40). Satan se rozhodl žít bez lásky a rozhodl se vytvořit království, které bude existovat bez lásky. Proto se snaží Boha popsat jako bytost, která slouží pouze sama sobě, a Boží zákon představit jako seznam svévolných pravidel, která jsou prosazována ze sobeckých pohnutek.

Ellen Whiteová vysvětluje tuto základní otázku Velkého sporu s překvapivou srozumitelností:

„Satan odmítá připustit, že by hlavní zásadou Božího království byla nesobecká láska. Od začátku velkého

sporu se snažil dokázat, že Boží jednání je sobecké. Totéž tvrdí o všech, kteří mu slouží. Posláním Krista, i těch, kteří nosí jeho jméno, je vyvrátit satanovy argumenty“ (Výchova, str. 90).

Pochopili jsme tedy základní otázku spojenou s válkou mezi dobrem a zlem. Jsme nyní připraveni najít v Písmu podrobnější informace v sedmi postupně se rozvíjejících scénách.

SCÉNA PRVNÍ:

VLÁDA

Začněme tím, že srovnáme dvě biblická vyjádření, která dohromady vytvářejí rámec pro pochopení toho, co se odehrává v našem světě:

„Bůh stvořil člověka ke svému vlastnímu obrazu“ (Gn 1,27).

„Bůh je láska“ (1J 4,8).

Protože je láska vyjádřením Boží podstaty, i to, co Bůh vytvoří, je stvořeno pro lásku. Podle samotné definice je láska dobrovolným dáváním sebe sama druhým. To znamená, že Bůh dal svému stvoření svobodnou vůli. Proto čteme ve zprávě o stvoření, že Bůh dal lidem „vládu“ nad zemí (Gn 1,26). Vláda je důležitý biblický pojem. Adam s Evou byli stvořeni jako bytosti se svobodnou vůlí a byli stvořeni pro lásku. Byla jim také svěřena velká možnost vlády. Země byla prostředím, materiálním prostorem, ve kterém se mohla rozvíjet jejich láska k Bohu a jednoho ke druhému. Planeta Země jim patřila díky Božímu pověření. Král David pochopil toto uspořádání, a proto napsal následující hluboká slova: „Nebesa, ta patří Hospodinu, zemi dal však lidem“ (Ž 115,16).

Bůh stvořil lidi se svobodnou vůlí a dal jim zemi jako domov. Vše bylo připraveno pro věčné dokonalé štěstí ve vztazích. Nicméně svoboda s sebou nese i určité riziko. „Vláda“ lidstva byla spojena se zaslíbením i nebezpečím; museli se sami rozhodnout, kterou cestou se vydají.

SCÉNA DRUHÁ:

ABDIKACE – PŘEDÁNÍ MOCI

Protože Bůh dal Adamovi a Evě zemi, mohli se svobodně rozhodnout, co udělají. Stvořitel si přál, aby používali svou svobodnou vůli tak, aby budovali společnost založenou na nesobecké lásce. A právě zde se to zadrhlo. Je tragédií, že naši první rodiče přenechali své postavení a svou autoritu nad zemí cizímu pánu, padlému andělovi. Tomu, který kdysi nesl jméno Lucifer, Světloňoš, a nyní byl nazván jako satan, odpůrce nebo protivník. Ano, pád lidstva byl morálním pádem. Ale byl také pádem z právního hlediska. Byl totiž zároveň předáním moci. Adam a Eva ztratili svou vládu, protože se rozhodli se jí vzdát. Uplatnili svou svobodnou vůli a satan se tak stal „vládcem tohoto světa“ (J 12,31) a „bohem tohoto věku“ (2K 4,4).

Satan však na náš svět nemá právní nárok. Není právoplatným pánem země. Jeho vítězství nad lidstvem byl válečný čin založený na podvodu. Právě on vedl naše první rodiče do vzpoury tím, že popřel, že by je Bůh miloval, a tak zničil jejich schopnost milovat Boha. Proto se od té doby naděje lidstva upíná k novému zjevení skutečného Božího charakteru nesobecké lásky.

Boží odpovědí na satanovo uchvácení moci bylo, že okamžitě začal připravovat protiofenzívu. Chtěl získat zemi pro lidstvo zpět. Ačkoli Bůh a jeho odpůrci stojí na dvou stranách jednoho konfliktu, Boží protiofenzíva nepoužívá stejné zbraně jako satanovo království. Bůh nepoužívá svod a sílu, ale raději využívá pravdu a lásku.

SCÉNA TŘETÍ:

ZASLÍBENÝ BOJOVNÍK

Jakmile byl vesmírný spor zahájen, obě strany začaly okamžitě formovat své síly a vytvářet vlastní strategii boje. Stvořitel zahájil svůj boj na zemi tím, že vyhlásil zlu válku a učinil slib. Při rozhovoru s Adamem a Evou Bůh satanovi řekl: „Mezi tebe a ženu položím nepřátelství i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu“ (Gn 3,15). Bůh zde oznamuje, že na zem přijde Bojovník, který ve snaze dosáhnout vítězství bude sám nepřítelem zraněn, ale nakonec stejně rozdrtí satanovu hlavu.

V tomto textu také Bůh vysvětlil, že zaslíbený zachránce vstoupí mezi lidi skrze ustanovenou „rodovou linii“. Ze všech národů bude vybrána konkrétní skupina lidí a skrze ni Spasitel vstoupí do války jako člověk. Nejdůležitější je pochopit, že toto prorocké zaslíbení informovalo svět předem, že Bůh dobude království tmy tím, že sestoupí k lidem v pokoře a s obětavou láskou.

SCÉNA ČTVRTÁ:

ORGANIZOVANÉ SÍLY

Taktickou odpovědí na satanovo nepřátelské uchvácení moci bylo,

že Bůh udělal něco mimořádného, promyšleného a nezbytného. Mojžíš vysvětluje:

„Když Nejvyšší přiděloval pronárodům dědictví, když rozsazoval lidské syny, stanovil hranice kdejakého lidu podle počtu synů Izraele. Hospodinovým podílem je jeho lid, vyměřeným dílem jeho dědictví je Jákob. Našel ho v zemi divokých pouští, v pustotě kvílících pustin, zahrnul ho svou péčí, chránil ho jako zříttelnici oka. Jako bdí orel nad svým hnízdem a nad svými mláďaty se vznáší, svá křídla rozprostírá, své mládě bere a na své peruti je nosí, tak Hospodin sám ho vedl, žádný cizí bůh s ním nebyl“ (Dt 32,8–12).

Verše 15 až 17 dále tento obraz doplňují:

„(Izrael) opovrhl Bohem, který ho učinil, potupil skálu své spásy. Bohy cizími ho popouzeli k žárlivosti, ohavnými modlami ho uráželi. Obětovali bésům, a ne Bohu, božstvům, jež ani neznali. Těm novým, nedávno povstalým, před nimiž se vaši otcové nechvěli hrůzou“ (Dt 32,15–17).

V tomto textu vidíme, že Bůh ustanovil mezi národy svůj vyvolený lid. Izrael byl nazván „Hospodinovým podílem“ na zemi a nebyl s nimi žádný „cizí bůh“. Je důležité si povšimnout, že podle Mojžíšových slov „bohové“ pohanských národů nebyli nikým jiným než „démony“ nebo padlými anděly, kteří působili v přestrojení za bohy. Žalm 106,37.38 dále potvrzuje, že to ve skutečnosti byli „démoni“, kdo stáli za „modlami“ pohanských národů: „Své syny a své dcery obětovali démonům. Prolévali nevinnou krev, krev svých synů a dcer, které

obětovali kenaanským modlářským zpodobeninám, a proléváním krve znesvětili zemi“ (Ž 106,37.38; ČSP).

Izrael bylo Bohem vymezené území v našem démony ovládaném světě. Díky němu pak vznesl nárok na celé lidstvo. Izrael byl vybrán Bohem, aby byl onou „linií“, prostřednictvím které zaslíbený Bojovník-Spasitel přijde do našeho světa vysvobodit lidstvo ze satanovy moci. Tím, že vybral Izrael mezi národy, Bůh projevil svůj záměr získat zemi zpět z nadvlády démonů.

SCÉNA PÁTÁ:

NEOZBROJENÝ BOJOVNÍK

Zaslíbený bojovník se na zemi objevil jako bezmocné a na druhých závislé dítě. Byl vychován skromnými izraelskými venkovany a později zahájil svůj útok na království tmy. Snažil se systematicky ničit hlavu uchvatitele, aniž by vzal do ruky zbraň nebo použil násilí. Můžeme Ježíše nazývat „neozbrojeným bojovníkem“, protože přišel, aby získal zpět zemi prostřednictvím pravdy a lásky, aniž by používal podvod a násilí. Satan musel uznat, že Ježíš je tím, kým skutečně byl. Vždyť to byl Ježíš, kdo tvořil dějiny. Satan se sebejistou arogancí, která se v něm rozvíjela po tisíciletí stálých vítězství, troufale vznesl nárok na zemi jako své království. Pak zemi nabízí Ježíši, pokud se mu pokloní:

„Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království země a řekl: ‚Tobě dám všechnu moc i slávu těch království, poněvadž mně je dána, a komu chci, tomu ji dám: Budeš-li se mi klanět, bude to všechno tvé‘“ (L 4,5–7).

Ježíš odmítl. Věděl totiž, že satan nemůže vidět to, co má přijít. Zcela zaslepený vůči Božímu charakteru satan nebyl schopen pochopit, že Ježíš útočí na jeho temnou říši druhem moci, která mu byla cizí – mocí obětavé a nesobecké lásky. Ježíš oznámil bojovníkovu identitu i jeho poslání a lidem přímo vysvětlil, co se odehrává před jejich očima: „Střeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek je v bezpečí. Napadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí“ (L 11,21.22).

V tomto malém podobenství je oním silným mužem satan. Ten, kdo je „silnější“, je Ježíš. Boj stále pokračuje a rozhodující bitva právě nastává. A nikdo neočekává to, co se spravedlivý král nebe chystá udělat.

Nikdo nevezme do ruky skutečnou zbraň.

Nikdo nepovede mocnou armádu.

Jediný čin stačí na to, aby získal zpět ztracené lidstvo.

Ježíš předem mluví o oběti, kterou sám přinese na Golgotě. Vysvětluje tak, jak zvítězí nad nepřítelem: „Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven. A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě“ (J 12,31.32). Ježíš satana „odzbrojil“ tím, že byl pokorný, že žil dokonalý život lásky, tím, že byl ochoten obětovat se na kříži. Bůh zjevil svou lásku v Kristu a tím vyvrátil všechny satanovy lži o Bohu. Apoštol Pavel to vysvětluje takto: „(Ježíš) odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost i sílu a slavil nad nimi vítězství“ (Ko 2,15).

Láska, a ne síla, zvítězila nad zlem.

Boj mezi dobrem a zlem byl vítěz-
ně vybojován v Kristu, v jeho vrchol-
ném činu obětavé lásky. Toto vítězství
je třeba nyní zvěstovat „všem náro-
dům“ (Mt 28,19). Boj se nyní přenesl
do lidského srdce. Je třeba zvítězit
v každém člověku, v každé vesnici, na
každém území na světě – a to nás při-
vádí ke skutečnému misijnímu poslání
církve.

SCÉNA ŠESTÁ:

CÍRKEV BOJUJÍCÍ A VÍTĚZNÁ

Předmětem velkého sporu mezi dob-
rem a zlem není jenom země pod
našima nohama. Skutečný boj se ode-
hrává také o území velkém několik
centimetrů, které se nachází v našem
nitru. Není žádným tajemstvím, že
Bůh usiluje o naši mysl – naše „čelo“
(Zj 14,1). Jinými slovy, Bůh chce
získat „území“, kde se nachází naše
duševní schopnosti, emoce a centrum
vůle. Apoštol Jan říká, že právě sem,
na čelo, chce Bůh napsat „své jméno“.
To bude znamením toho, že Bůh pře-
bývá v našem nitru. Naše vnímání je
ovlivňováno řadou okolností. Ve sku-
tečnosti jsme ale stvořeni se záměrem,
abychom byli „duchovním příbytkem
Božím“ (Ef 2,22).

Každá lidská mysl je:

- pevností, ve které je královský
trůn – a Ježíš je pravý Král;
- územím věčné pravdy – a Ježíš je
pravda;
- příbytkem svatého vztahu – a Ježíš
je skutečně ten, kdo nás opravdu
miluje.

Velký nepřítel Boha i člověka chce
také přebývat v lidském srdci. Usiluje

o to, aby obsadil centrum našich du-
ševních schopností i emocí. Zoufale
se snaží zaplnit naše srdce i mysl poci-
tem viny. Chce vměstnat morální zka-
ženost tam, kde by měla být čistota.
Chce, aby panovalo nepřátelství tam,
kde by měla být láska. Aby démoni
tvářící se jako bohové vládli tam, kde
by měl přebývat Duch svatý.

Apoštol Pavel zajímavě popisuje
povahu našich zbraní:

„Jsme ovšem jenom lidé, ale svůj
zápas nevedeme po lidsku. Zbraně na-
šeho boje nejsou světské, nýbrž mají
od Boha sílu bořit hradby. Jimi boříme
lidské výmysly a všechno, co se v pýše
pozvedá proti poznání Boha. Uvádíme
do poddanství každou mysl, aby byla
poslušna Krista“ (2K 10,3–5).

Zbraně, kterými bojujeme, se po-
užívají v naší mysli, kde se tvoří naše
myšlenky a pocity a kde sídlí naše
znalosti. Nepřítel vede svou bitvu
proti nám tím, že uvádí argumenty,
jejichž záměrem je bránit skutečnému
poznání Boha. Když dovolíme, aby
jeho teologické lži přebývaly v naší
mysli, má satan možnost vytvářet
v našem nitru své „opěrné body“. Platí
to i opačně. Pokud dovolíme, aby jeho
argumenty byly účinně odstraněny
a nahrazeny pravdou, je poražen
a člověk je osvobozen.

Posláním církve je seznámit ostatní
s nádherným Božím charakterem obě-
tavé lásky, tak jak byla zjevena v Ježíši
Kristu. Jsme vyzváni k tomu, abychom
zapojili své schopnosti, energii a zdro-
je pro to, abychom pro Krista získali
území, které se nachází v srdcích a do-
movech a v každém národě a vesnici
na zemi. Ježíš chce získat zpět sídlo

našich duševních schopností, našich citů i vůle, které obsadil satan. My jako jeho církve bychom měli dělat totéž. Měli bychom rozšiřovat území Božího království prostřednictvím odpuštění, soucitu, zvěstování evangelia, péči o chudé, osvobozování zotročených a vždy projevovat takovou lásku k lidem, jakou k nim pociťoval Ježíš Kristus.

SCÉNA SEDMÁ:

OBNOVENÍ PŮVODNÍ VLÁDY

„Tu nastane konec, až Kristus zruší vládu všech mocností a sil a odevzdá království Bohu a Otcí“ (1K 15,24). Apoštol Pavel chce, abychom pochopili, že dějiny světa neodvratně spějí ke svému konci. Veškeré násilí, nadvláda, útlak a války zaniknou a bude nastoleno království věčné lásky a svobody. Prorok Micheáš popisuje budoucnost, kterou viděl: „I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit národy... I překují své meče na radlice, svá kopí na vinařské nože. Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvičit v boji. A Hospodin bude nad nimi kralovat na hoře Sijónu od nynějška až na věky... tobě připadne, k tobě se navrátí dřívější vladařství“ (Mi 4,1–8).

Jaký nádherný obraz!

Vidíme, že Bůh je proti válce a touží po míru, staví se proti násilí a je pro lásku. Jeho hlavním cílem je ukončit vládu všech násilných režimů a ustanovit věčné království svobody. „První vláda“, kterou Adam s Evou ztratili, bude obnovena. Bůh říká, jak k tomu

dojde: „Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře“ (Iz 11,9). Za prvé, vnitřní území, které se nachází v našich srdcích, Bůh získá skrz svou zachraňující milost. Potom Bůh opět získá území celé země a navždy ho obnoví. „Ten, který seděl na trůnu, řekl: ‚Hle, všechno tvořím nové‘“ (Zj 21,5). Když tento den nastane, Boží město, nový Jeruzalém, bude přeneseno z nebe do našeho vlastního světa. Planeta Země se stane novým hlavním městem vesmíru:

„A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: ‚Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo““ (Zj 21,2–5).

Ellen Whiteová popisuje tuto nádhernou scénu takto:

„Na místě, kde se rozmáhal hřích, se ještě více rozhojní Boží milost. Sama země, na kterou si satan dělal nárok, bude nejen vykoupena, ale i vyvýšena. Náš malý svět, který se kletbou hřichu stal jedinou temnou skvrnou slavného Božího stvoření, bude oslaven nad všechny ostatní světy vesmíru. Na zemi, kde Boží Syn přebýval jako člověk, kde Král slávy žil, trpěl a zemřel, stvoří Bůh všechno nové a bude mít svůj příbytek ‚uprostřed lidí‘“ (*Touha věků*, str. 13.14).

A k této chvíli vlastně všechno směřuje.

Díky Boží milosti chci, aby mne Ježíš vzal na novou zemi, abych se stal občanem obnoveného Božího království. A co ty?

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) V textu bylo napsáno: „Každé biblické učení, pokud je správně pochopeno, funguje jako lupa, díky níž můžeme vidět Boží dobrotu a Boží lásku.“ Diskutujte o tom, zda to platí i o vašem způsobu myšlení.
- 2) Lucifer nevěří, že Bůh jedná s láskou. Jak to dokazuje Luciferova vzpoura proti Bohu? Jak můžeme z jeho způsobu vyjadřování zaznamenáném v Iz 14 doložit jeho přesvědčení, že Bůh je sobecký a despotický?
- 3) Jaký je rozdíl mezi Boží vládou, kterou dal Bůh Adamovi a Evě (a tím i nám), a *nadvládou*, kterou uplatňuje ďábel? Myslíte si, že je možné, že při naší cestě do Božího království se někdy i dobří lidé, dokonce i vedoucí sboru nebo my sami neúmyslně snažíme získat nadvládu nad druhými, místo abychom o své bližní pečovali? Diskutujte o tom.
- 4) Autor několikrát použil výraz „duševní, emocionální rovina a centrum vůle“. Jakými způsoby Bůh a ďábel bojují o tyto části našeho vnitřního já? Jak můžete zjistit, kdo tento boj ve vás vyhraje? Buďte konkrétní.

SKUPINOVÁ AKTIVITA

1. Připojte další část vašeho osmiúhelníku.
2. Jako skupina nebo po dvojicích zkuste sehrát těchto sedm scén z naší přednášky: *scéna první: vláda, scéna druhá: abdikace – odstoupení, scéna třetí: zaslíbený bojovník, scéna čtvrtá: organizované síly, scéna pátá: neozbrojený bojovník, scéna šestá: církev bojující/vítězná, scéna sedmá: obnovení původní vlády*. Vyhraďte si jednu minutu na každou z nich. Měly by to být rychle sehrané scénky (ať každý použije svou představivost) nebo můžete vytvořit živé obrazy, které představí každou z fází velkého sporu. Nemusíte čekat až na konec přednášky, ale můžete každý obraz vytvořit hned po přečtení dané scény.

Boží zákon

OSVOBOZUJÍCÍ LÁSKA

Desatero má ve věrouce adventistů sedmého dne významné místo. Zatímco mnoho křesťanů ve světě zastává spíše antinominalismus – tedy myšlenku, že Boží zákon byl zrušen při Ježíšově smrti na kříži – my věříme, že Boží zákon je věčný a neměnný.

A právě tady narážíme na vážný problém, protože při našem úsilí bránit význam Božího zákona jsme někdy měli tendenci zredukovat toto téma pouze na sbírání argumentů proti antinominalismu. Vyhledávali jsme důkazové texty, jejichž jediným cílem bylo dokázat ostatním křesťanům, že mají zachovávat zákon. A během procesu sbírání „důkazů“ jsme vytvořili nám samotným obrovský teologický problém.

Dovolte mi, abych to vysvětlil.

VYKOUPENÍ V JEŽÍŠI KRISTU

Ellen Whiteová má k tomuto tématu mnoho co říci, protože v minulosti jsme jako skupina nesprávně nahlíželi na zákon a také jsme ho nevhodně používali. Povšimněme si tohoto zasněženého a zajímavého výroku:

„Náboženští představitelé obecně zákon a evangelium od sebe rozdělují,

a i my jsme se dopustili téměř téhož, jen z jiného pohledu. Nepoložili jsme důraz na Kristovu spravedlnost a na plný význam velkého plánu vykoupení. Krista a jeho lásku, které se nic nevyrovná, jsme ponechali stranou a místo toho jsme se zabývali teoriemi a argumenty, které měly dokazovat naše poznání“ (*Víra a skutky*, str. 15.16).

Ne vše, co se v dějinách odehrálo v souvislosti s tématem zákona, bylo pozitivní. Soustředili jsme se na obranu zákona se svými bojovně nalaďenými kázáními namířenými proti těm, kdo si zákona nevážili. Rádi jsme opravovali nesprávné pojetí druhých, až jsme si vytvořili své vlastní. „Nepoložili jsme důraz na Kristovu spravedlnost a na plný význam velkého plánu vykoupení. Kristu a jeho lásce se nic nevyrovná.“

Je dost těžké zopakovat tuto poslední myšlenku.

Ellen Whiteová znovu a znovu varovala, že jsme jako skupina zaujali nesprávný postoj k Božímu zákonu. V jednu chvíli byla tak unavená z neustálé obhajoby zákona, že řekla: „Ať se zákon postará sám o sebe. Tak

dlouho jsme se zabývali zákonem, že jsme vyschli jako vrchy Gilboa, bez rosy nebo deště“ (*Sermons and Talks*, sv. 1, str. 137). Vidíme, že se neobávala jen toho, že bychom slyšeli *příliš mnoho* kázání obhajujících zákon; uvědomila si, že jsme si vytvořili vážný teologický problém. Kázali jsme o zákonu takovým způsobem, že jsme při něm obětovali naše chápání evangelia. Ztratili jsme totiž ze zřetele zásluhy Ježíše Krista.

Ellen Whiteová popisovala svou obavu takto:

„Opakovaně mi bylo ukázáno, jaké nám jako lidu hrozí nebezpečí, budeme-li naslouchat falešnému výkladu učení o ospravedlnění z víry. Celá léta mi bylo ukazováno, že satan pracuje obzvláště usilovně, aby zmátl naše myšlení v této otázce. Často jsme se zabývali Božím zákonem a předkládali jej shromážděním, aniž bychom poukazovali na Ježíše Krista a jeho vztah k zákonu. To připomíná Kainovu oběť“ (*Faith and Works*, str. 18).

To ne! Srovnává adventistické kázání s Kainovou obětí!

Jinými slovy, při našem úsilí bránit zákon jsme v nebezpečí, že budeme lidem představovat zákonický postoj. Ellen Whiteová byla touto situací znepokojena, a proto pokračovala: „Není jiné téma, kterému bychom se měli více věnovat, častěji je opakovat a upevňovat je v myslích všech, než to, že pro padlého člověka je nemožné dosáhnout nějakých zásluh svými byť nejlepšími činy. Spasení získáváme jediné skrze víru v Ježíše Krista“ (*Faith and Works*, str. 19). No teda!

Zkuste si představit takovouto sérii evangelizačních přednášek.

Dále pokračuje:

„Ať je jasné a jednoduše představováno, že není možné našimi skutky ovlivnit naše postavení před Bohem ani dar spasení, který jsme od Boha dostali. Kdyby si někdo mohl za víru a skutky tento dar koupit, potom by byl Stvořitel zavázán svému stvoření. Je zde nebezpečí, že by lež mohla být přijímána jako pravda. Kdyby si někdo mohl zasloužit spasení něčím, co je schopen udělat, byl by na tom stejně jako křesťan, který musí za své hříchy nějakým způsobem zaplatit nebo je odčinit. Spasení je potom částečně dluhem, který si můžeme zasloužit jako mzdu. Pokud si člověk žádnými svými dobrými skutky nemůže zasloužit spasení, potom je spasen jediné z milosti, kterou hříšný člověk přijímá svou vírou v Ježíše. Spasení je dar, za který nemusíme nic platit. O ospravedlnění z víry pak nelze vést diskuzi“ (*Faith and Works*, str. 19.20).

Zde je tedy skrytý háček: dokonce i když připustíme tyto výroky Ellen Whiteové, přesto máme tendenci bránit se silnému důrazu na ospravedlnění z víry v našich evangelizačních kázáních. Patrně to pramení z obavy, že by to oslabilo náš argument ve prospěch poslušnosti Božího zákona. Když přemýšlíme zákonicky, čisté evangelium o Boží milosti se zdá pro zákon nebezpečné. Zákonická mysl uvažuje následovně – nebo přinejmenším cítí tyto obavy:

Pokud je spasení dáváno zdarma jako dar Boží milosti a přijímá se pouhou vírou a pokud zachováním

zákona nezískáváme vůbec žádné zásluhy, proč bychom pak měli zákon zachovávat?

Máme obavu, že když dobrá zpráva bude až příliš dobrá, když budeme hlásat, že spasení je zdarma, lidé nebudou mít žádný důvod zachovávat Boží zákon. Ono je to ale přesně naopak. Pokud skutečně nepochopíme evangelium, je nám mnohem příjemnější nad tím vůbec neuvažovat a stále se věnovat biblickým textům o důležitosti zachovávání zákona. Avšak představa, že poslušnost vzniká ze smyslu pro povinnost a tak vlastně přispívá do určité míry k našemu spasení, ve skutečnosti není o poslušnosti. Je to skrytá forma vzpoury, která se skrývá za maskou poslušnosti. Ale nejen to, je to urážka Boha, protože zlehčuje Boží milost. Předpokládá totiž, že si naším snažením zasloužíme Boží přízeň. Bůh není nebeský automat, do kterého vhodíme správnou minci a dostaneme, co chceme. Bůh není ani pohanským božstvem, jehož přízeň lze získat tím, že vykonáme vlastní dobré skutky.

Ani náhodou!

Úžasnou skutečností je, že nemůžeme udělat naprosto nic, abychom si zasloužili Boží přízeň. Není to proto, že je těžké si Boha získat na svou stranu, ale protože On už na naší straně stojí! Bůh překypuje ochotou, neuvěřitelnou láskou a bohatou milostí – a není nic, co bychom mohli udělat pro to, abychom si jeho milost zasloužili. Proto apoštol Pavel zvěstoval to, co nazývá „vykoupení v Kristu Ježíši“ (Ř 3,24). Význam této zvěsti by se měl hluboko zapsat do našich srdcí.

Spasení je již v osobě a díle Krista splněnou realitou a není nic, čím bychom k tomu my mohli přispět. Kristus už všechno vykonal.

Vše je hotovo!

Vykonaný úkol!

Splněná realita!

Ježíš přišel na tento svět jako člověk, žil dokonalý život, obětoval se na kříži, byl slavně vzkříšen a vystoupil do nebe, kde přijal roli vítěze po pravici Otce. Proto můžeme považovat spasení za dokonanou věc. Ježíš žil mezi námi lidmi životem čisté nevinosti a dokonalé spravedlnosti. Když vykonal tento ohromující skutek, objevilo se na pozadí starého úplně nové lidství, působící v náš prospěch.

Spasení – úplně a zdarma v Kristu!

To je evangelium.

To je dobrá zpráva.

To je radostná zvěst.

To je úžasné poselství.

Avšak ve chvíli, kdy se snažíme něco doplnit k „vykoupení v Kristu Ježíši“, třeba tím, že zachováваме zákon, už to není dobrá zpráva.

Jak je to tedy s tím zákonem?

Jsem rád, že se ptáte. A každý přemýšlející adventista by se měl takto ptát.

Litera zabíjí, ale Duch dává život.

Podívejme se tedy do 2. Korintským, 3. kapitoly. Pokud jste adventisty, pravděpodobně jste se tímto textem nikdy pořádně nezabývali. Moc se totiž nehodí do způsobu, jakým pohlížíme na Boží zákon. Je téměř jisté, že jste na tento text neslyšeli žádné evangelizační kázání, možná kromě nějaké „odpovědi“ na otázku, patrně ale s dodatkem, který náležitě vysvět-

lil naše postojе. Věříme tomu, že naše církev je Bohem povolána mluvit o Božím zákonu. Neměnnost Božího zákona je jedním z věroučných bodů. Jenže tento text, který je životním dílem apoštola Pavla, se poněkud vymyká adventistickému učení ohledně zákona. V něm apoštol Pavel vyslovuje to nejlepší biblické učení ohledně zákona. Přesto se tento text jen zřídka, pokud vůbec, objevuje jako téma adventistických kázání. Jednoduše nevíme, co máme s tímto textem dělat, protože se snažíme říci jednu věc ohledně zákona, a apoštol Pavel se snaží říci věc druhou. Jsem hluboce přesvědčen, že to, co apoštol Pavel napsal pohanům ohledně zákona v 2. Korintským 3, je životně důležité i pro nás.

Začneme 6. veršem. Apoštol Pavel jasně říká, co je cílem jeho misijního úsilí a co by mělo být důležité i pro nás. Říká, že Bůh nás učinil „způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na liteře, nýbrž na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život.“ Boží služebníci (to zahrnuje nás všechny, kteří věříme v Ježíše Krista) by měli zvěstovat „novou smlouvu“. To je poselství, které nás Bůh povolal zvěstovat. Jinými slovy, měli bychom mluvit o Božím zákonu ve světle nové smlouvy.

Proč je to důležité?

Protože, jak říká apoštol Pavel, „litera zabíjí“. Když budeme mluvit o zákonu jako o pouhém seznamu morálních pravidel, které je třeba dodržovat, vzbuzujeme tak dojem, že zachovávaní zákona nám umožňuje vstupovat do Boží přítomnosti a získat si jeho přízeň, lásku a jeho přijetí. To je duchovně nebezpečné.

Litera zabíjí.

O zákonu je třeba mluvit v souvislosti s Boží milostí. Bez toho má litera zákona schopnost ničit.

Litera zabíjí.

Zákon bez evangelia ničí náš pohled na Boha. Vzbuzuje v nás silně emocionální povinnost *něco pro Boha konat spíše než žít s pocitem vděčnosti Bohu za to, co pro nás udělal.*

Litera zabíjí.

Apoštol Pavel pokračuje dál a vysvětluje, co myslel ve verši 7. tím, že zákon „slouží smrti“, a ve verši 9., že je to „služba vedoucí k odsouzení“. Pavel zde jasně mluví především o duchovní smrti, ne o fyzické. Zákon slouží smrti tím, že vyvolává pocit „odsouzení“ v našem svědomí. V epištole Římanům 3,20 to apoštol Pavel shrnuje takto:

„Ze zákona přichází poznání hříchu.“

Zákon působí jako morální zrcadlo, které nám ukazuje náš hřích tím, že ho staví do protikladu k dokonalé nesobecké lásce. My se podíváme na zákon a řekneme si: „Ale ne, jsem v koncích! Vůbec nejsem takový, jakým bych měl být. Jsem naprosto odepсанý a morálně jsem zcela selhal.“ A je to všechno pravda. Jsme vinni a zákon to jasně ukázal. *Zjevení naší viny skrze zákon ale nepřináší žádný život, protože vina není dostatečnou motivací pro skutečnou životní změnu.* Jestliže zůstaneme v psychologickém zajetí vlastní viny a budeme se snažit získat od Boha spasení na základě požadavků zákona, to jediné, co získáme, je duchovní smrt.

„Litera zabíjí.“

Pokud o zákonu mluvíme tak, že si umíme představit, že ho budeme dodržovat, když se budeme dostatečně silně snažit, pak nevyhnutelně skončíme v jednom nebo druhém postoji:

1. Staneme se sebespravedlivými farizeji, kteří dohlížejí na chování druhých a žijí s odsuzujícím postojem vůči těm, kdo to nedokážou.

2. Nebo se budeme snažit a snažit a snažit zachovávat zákon, motivováni strachem z odsouzení, až nakonec tuto zoufalou snahu vzdáme.

Litera zabíjí.

Apoštol Pavel však naopak říká, že „Duch dává život“. Duch svatý zvláštním způsobem působí při kázání o nové smlouvě. Právě jeho působením vzniká a sílí skutečný duchovní život. To vyplývá i z veršů 7 až 11, kde apoštol Pavel rozvíjí svou myšlenku:

„Jestliže smlouva literami vytesaná do kamene sloužila smrti, a přece byla nastolena s oslňující slávou, takže synové Izraele nemohli pohlédnout na tvář Mojžíšovu pro její pomíjivou zář – oč slavnější bude služba Ducha! Byla-li služba vedoucí k odsouzení slavná, oč ji převyšuje služba spravedlnosti! Ano, ona sláva vůbec nebyla slávou ve srovnání s touto slávou vše přesahující! Jestliže přišlo slavně to, co pomíjí, oč slavnější je to, co zůstává!“ Pavel zde představuje hluboké myšlenky, ale jakmile jednou pochopíme, co říká, přinese nám to úlevu a osvobození. Pojdme to rozkódovat.

Za prvé víme, že apoštol Pavel hovoří o morálním zákonu, a ne o zákonu ceremoniálním, protože konkrétně říká, že zákon, o kterém mluví, byl „vytesán do kamene“. Proto víme, že

ať už chtěl Pavel říci cokoli, týkalo se to Desatera. S úžasným vhladem do věci apoštol Pavel pokračuje a popisuje, že zákon daný skrze Mojžíše na hoře Sínaj měl určitý druh „záře“. To bylo objevené. Pavel tak odhalil životně důležitou pravdu. Ano, zákon má vymezenou oblast působení. Je zároveň omezen v tom, co může zjevit a čeho může dosáhnout. Proto apoštol Pavel říká, že „zář“ zákona pominula. Musela uvolnit prostor pro něco jiného.

Takový popis Deseti přikázání se nám nemusí líbit. Zdá se nám to zvláštní a znepokojivé, že někdo takto v Bibli mluví v souvislosti s Božím zákonem. Reflex, který jsme si jako adventisté vybudovali, nám velí se takovýmto textům buď zcela vyhnout, nebo je obejít. Pavel to však říká vytrvale a důrazně – nejenom zde, ale i v jiných dopisech. Charakterizuje zákon jako něco přechodného, než přijde něco lepšího. V Římanům 7,4 apoštol Pavel říká: „Stali jste se, bratři moji, mrtvými pro zákon skrze tělo Kristovo.“ Ve verši 6. vysvětluje: „Nyní, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli spoutáni, byli jsme zproštěni zákona, takže sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona.“ V Ř 10,4 Pavel dodává: „Vždyť Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří.“ V Galatským 3,24.25 znovu objasňuje: „Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry. Když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce.“

Zde je vysloveno několik velmi důležitých myšlenek. Kristus je konec zákona pro ty, kdo věří. Zákon je na-

ším dozorcem, který nás přivádí ke Kristu. Věřící umírá zákonu skrze smrt Ježíše Krista a pak prožívá osvobození od zákona. Jako adventisté potřebujeme promýšlet to, co apoštol Pavel říká o zákonu. Jinak nebudeme schopni kázat evangelium srozumitelně a v moci Ducha svatého. Obecně řečeno, křesťanské církve nepochopily, co Pavel chce ohledně zákona sdělit. Výsledkem je, že mnoho lidí popírá důležitost zákona. Jiní jednoduše odmítli zákon úplně.

Z historického pohledu došlo k objevení Božího zapomenutého zákona tehdy, když přišel na scénu dějin adventismus. Jako společenství jsme správně položili znovu důraz na Desatero jako na něco neměnného a věčného. Nicméně při vši snaze o to, abychom vymýtili nepřátelský postoj vůči zákonu, jsme nedokázali pochopit většinu toho, co apoštol Pavel ohledně zákona učí. Proto nás náš prorok musel opakovaně napomínat, že nezvěstujeme Boží zákon správným způsobem. Měli bychom se ale snažit správně pochopit, co apoštol Pavel skutečně o Desateru napsal. To však znamená, že se budeme muset vyhnout jak nepřátelskému postoji k zákonu na jedné straně, tak na straně druhé zákonickému postoji. Jen tak totiž objevíme úžasné pohledy na evangelium, které jsme doposud nespátřili. Způsob, jakým apoštol Pavel mluví o zákonu, je hluboký, mocný a krásný. Přesto je do značné míry doposud neobjevený a moc se o něm nemluví.

Vraťme se nyní zpět do 2. Korintským, 3. kapitoly.

Poté, co nám Pavel sdělil, že zákon má určitou slávu, dodává, že musí ustoupit něčemu slavnějšímu: „Byla-li služba vedoucí k odsouzení slavná, oč ji převyšuje služba spravedlnosti! Ano, ona sláva vůbec nebyla slávou ve srovnání s touto slávou vše přesahující!“ Pavel mluví jasně: je sláva, která se objevila na světě v osobě Ježíše Krista, která převyšuje zákon napsaný na kamenných deskách. A to o tolik, že v tomto srovnání vlastně „sláva nebyla slávou“. Když andělé spatřili nově narozeného Mesiáše, volali: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi“ (L 2,14). Ježíš před svým ukřižováním řekl: „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka“ (J 12,23).

Zde se mluví o „slávě“, která „převyšuje“ původní slávu: *sláva hory Sínaj je zastíněna slávou Golgoty*.

V Kristu svět dostává něco, co zákon nikdy nemůže dát. Apoštol Pavel nám nyní říká, co to je. Povšimněme si slov ve verši 9: „Byla-li služba vedoucí k odsouzení slavná, oč ji převyšuje služba spravedlnosti!“ Bůh zachraňuje hříšníky tím, že jim poskytuje „spravedlnost“, aniž by je „odsuzoval“. Duch svatý působí v rámci nové smlouvy a zdůrazňuje dílo Ježíše Krista, zároveň promlouvá k našim srdcím a ujišťuje nás, že jsme v Božích očích spravedliví. To je velká pravda o ospravedlnění z víry, což je obdobou toho, co apoštol Pavel nazývá „novou smlouvou“. V Římanům 4,17 to apoštol Pavel vyjádřil takto: Bůh „povolává k bytí to, co není“. Bůh mne nazývá spravedlivým, ačkoli ví, že jsem hříšný. Považuji mne za nevinného, i když ví, že jsem vinen. To není právní výmysl. Tento

stav vzniká na základě vztahu! Bůh se na mne dívá, jako kdybych nikdy nezhrěšil. Nedělá to proto, aby omlouval můj hřích nebo aby mne stále mohl ovládat. Bůh mne chce od hříchu osvobodit na úrovni mého nejhlubšího já.

V 2. Korintským 5,19 Pavel sděluje stejnou pravdu odlišnými slovy: „Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění...“ Bůh ukazuje, že v Kristu se již s námi smířil. Jeho srdce je naplněno naprostým odpuštěním, které je zdarma. Nemusíme udělat vůbec nic, aby nám Bůh odpustil. On to již udělal. Bůh miluje dokonalou láskou každého hříšníka na světě. To jediné, co každý z nás musí udělat, je chopit se jí, uvěřit v ni a smířit se s Bohem. Řekněme to ještě jinak. *Objektivní* realita spasení je již vykonaným činem v osobě a díle Ježíše Krista. Nemůžeme k tomu ničím přispět. *Subjektivní* prožitek této objektivní zkušenosti nastává ve chvíli, kdy ji přijímáme vírou, kdy říkáme ANO Boží lásce, jeho odpuštění a jeho přijetí, které se projevilo v životě, smrti a vzkříšení. Víra nevytváří žádné nové zkušenosti, pouze přijímá fakta zjevená v Ježíši Kristu.

Vraťme se znovu do 2. Korintským, 3. kapitoly a povšimněme si závěru Pavlova vysvětlování dvou pohledů na zákon. Čtème verše 12 až 18:

„Když tedy máme takovou naději, smíme vystupovat s plnou otevřeností a jistotou. Nepočínáme si jako Mojžíš, který zahaloval svou tvář závojem, aby synové Izraele nespatriili konec té pomíjející záře. Avšak jejich myšlení na tom ustrnulo. Až do dnešního dne zůstává onen závoj při čtení staré

smlouvy a zůstává skryto, že je zrušen v Kristu. A tak až podnes, když se čte Mojžíš, leží na jejich srdci závoj. Avšak když se obrátí k Pánu, je závoj odstraněn. Duch je tím Pánem, kde je Duch Páně, tam je svoboda. Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě – to vše mocí Ducha Páně.“

Zde apoštol Pavel popisuje lidské podmínky, ve kterých lidé poznávají Bibli, ale přitom jim vlastně Boží slovo nic *neříká*. Znají sice text Bible, ale *duchovně v něm nevidí žádné světlo*. Znají slova, ale nepoznali Slovo. Znají kapitoly, verše a fakta, ale nevnímají hlubší skutečnosti, ke kterým tato fakta směřují. „Když se čte Mojžíš, leží na jejich srdci závoj.“ Ano, apoštol Pavel zde mluví o lidech starého Izraele. Ale nemluví *pouze* o Izraeli. Mluví také o každém člověku žijícím v moderní době, který toho o „pravdě“ ví mnoho, káže o zákonu, a protože zná všechnu pravdu, považuje se za „bohatého, toho, kdo má (v teologii) všechno a nic už nepotřebuje“. Ve skutečnosti je však „ubohý, bedný a nuzný, slepý a nahý“ (Zj 3,17).

Kázat pravdu, aniž bychom mluvili o *Pravdě!* To je zaslepenost, samozřejmě! Ale svítí zde velké světlo – v Kristu! „Závoj byl odstraněn v Kristu,“ prohlašuje apoštol Pavel. „Avšak když se obrátí k Pánu, je závoj odstraněn.“ „Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně.“ Není to běžný pohled do zrcadla, jako kdyby Ježíš byl jedním věroučným bodem v celé řadě dalších! Není to šesté téma v sérii dvaceti čtyř kázání!

Ne!

Apoštol Pavel chce, abychom se zahleděli do zrcadla. Vyzývá nás, abychom pohlédli na Krista a usilovně o něm přemýšleli. Abychom Ježíši věnovali naši plnou, soustředěnou, nedělenou, intelektuální, emocionální a teologickou pozornost. A když to uděláme, On nám přesně řekne, co se stane: budeme „proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě“. Již dříve Pavel vysvětlil, že existují před námi dvě slávy: sláva toho, co se odehrálo na Sínaji, a sláva Golgoty. Sláva zákona, který sloužil k odsouzení, a sláva Ducha, která poskytovala dar spravedlnosti. Sláva zákona, který přináší smrt, a sláva nové smlouvy, která přináší život. Nyní nám říká, že když se díváme na Ježíše, projdeme základní, nezbytnou a vrcholnou proměnou od jedné slávy ke druhé, *od budování vztahu k Bohu skrze zákon pro získání spasení k budování vztahu s Bohem skrze Krista, čímž získáme spasení*.

Pavel nám předložil dvě odlišné možnosti:

1. Zkušenost staré smlouvy, což nebyl nikdy Boží záměr. Součástí tohoto prožitku je pocit odsouzení, který je motivací k poslušnosti. Stará smlouva však vytváří vnější poslušnost. Poslušnost, která je jen na oko, povrchní, pokrytecká a odsuzující. Zkušenost staré smlouvy je charakterizována vnějším tlakem na zachování zákona proto, abychom byli Bohem přijati.

2. Zkušenost nové smlouvy je nesená hlubokým vědomím Boží lásky jako motivace k poslušnosti. Zkušenost nové smlouvy vytváří skutečnou

vnitřní poslušnost Božího zákona. Poslušnost, která je upřímná a nikoho neodsuzuje. Tuto zkušenost charakterizuje pocit osvobození, protože mne Bůh přijal ještě před tím, než jsem začal dodržovat zákon. To mi dává novou vnitřní sílu být mu odevzdaný a žít podle jeho rad a příkazů.

Apoštol Pavel nikdy zákon neodsoudil. Pouze vymezil oblast, ve které zákon působí. Nepopíral platnost zákona jako takového, ale pouze důrazně odmítal zákon jako prostředek spasení. Zákon slouží jedinému účelu a Bible jasně říká, co to je: „Zákon se stal naším vychovatelem ke Kristu, abychom byli ospravedlněni z víry“ (Ga 3,24). Apoštol Pavel, přední představitel farizeů, prožil vrcholné teologické zjevení: sláva zákona je nahrazena slávou živého Krista. Pavel vykonal výrazný posun a nyní každého nabádá k témuž – k posunu „od slávy k slávě“, od slávy zákona ke slávě evangelia. Když prožijeme tento posun, stane se nakonec adventismus účinnou teologickou revolucí, a tak naplní Boží záměr. Poznáme, až k tomu dojde: protože když to nastane, „převáží jediný zájem, jediný předmět pohltí vše ostatní – Kristus, naše spravedlnost“ (*Review and Herald*, 23. prosince 1890).

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) V přednášce bylo napsáno, že existují dva přístupy, které mohou lidé zaujmout k myšlence, že musíme zachovávat zákon, abychom získali spasení, Boží lásku a jeho přízeň:
  1. nesmlouvavá „poslušnost“, která vede k farizejství a odsuzování druhých, nebo
  2. neustálé zkoušení a selhávání, které končí v zoufalství.Ke kterému z těchto postojů směřuje tvůj život? Kdy jsi skutečně pochopil principy, o kterých se mluví v této přednášce – tedy že naše spasení je *pouze* v Kristu, *mimo* zákon, a naše radostná poslušnost vzniká díky tomu, že nás Bůh přijal? Pokud k tomu došlo někdy v minulosti, vyprávěj druhým konkrétní příběh změny, ke které došlo díky tomu, že ses odevzdal Kristu. Pokud jsi v situaci, že to nyní začínáš chápat, chval Pána a sleduj, co se bude dít. Tvůj život se naprosto *změní!*
- 2) Apoštol Pavel říká, že v zákoně je skrytá sláva. Jmenuj dva způsoby, kterými ti Desatero přináší slávu. Potom Pavel pokračuje slovy, že více slávy spočívá v Kristu a jeho dokonalém daru spasení. Jmenuj dva způsoby, kterými sláva tohoto daru převyšuje slávu zákona ve tvém životě.
- 3) Co je podle tebe oním „závojem“, který brání skutečně upřímně věřícím křesťanům vidět pravdu o milosti a zákonu?
- 4) Vyjmenuj tři způsoby, jak můžeš ve svém každodenním životě stále hledět na Krista. Využívej tyto tři

cesty k tomu, abys měl neustále před sebou Kristovu milující tvář.

SKUPINOVÁ AKTIVITA

1. Doplň nebo ozdob svůj osmiúhelníkový model o nové téma.
3. Podle toho, jak je tvá skupina velká, se můžete na tuto aktivitu rozdělit do skupinek nebo do dvojic. Napište znovu Desatero a použijte přitom pozitivní jazyk. Když Bůh řekne, že něco nemáme „dělat“, co to pro nás dnes znamená? Napište přikázání jako zaslíbení.

Sobota

ODPOČÍVAJÍCÍ LÁSKA

V předchozí přednášce jsme objevili důležité myšlenky ohledně Božího zákona. Ten, od koho jsme se učili, byl apoštol Pavel. Za prvé jsme viděli, že ten jediný správný způsob jak mluvit o zákonu je kontext nové smlouvy. Jakékoli kázání na téma zákona, které pouze dokazuje, že bychom měli zachovávat zákon, aniž by také jasně mluvilo o evangeliu milosti, nás posouvá špatným směrem. Za druhé jsme zjistili, že zákon je naším pěstounem, který nás přivádí ke Kristu, abychom mohli být ospravedlněni vírou, a ne poslušností zákona. Zákon má plnit roli toho, kdo nám odhaluje náš hřích a také ukazuje potřebu Spasitele. Nehraje však žádnou roli v našem spasení. Za třetí jsme zjistili, že zákon je obestřen určitým druhem slávy. Apoštol Pavel popisuje tuto slávu jako schopnost poukazovat na to, co zasluhuje odsouzení, a pomáhat nám uvědomit si naši hříšnost. Ale nyní Pavel říká, že sláva, kterou měl zákon, je zastíněna větší slávou Kristovy spravedlnosti, kterou nabízí Duch svatý.

V době, kdy se formovala adventistická teologie a způsob misijní práce,

jsme si to takto neuvědomovali. Byli jsme silně zaměstnání obranným postojem ve snaze dokázat ostatním křesťanům, že Boží zákon je věčný, a proto by ho měl každý zachovávat – a to celý, včetně přikázání o sobotě. Měli jsme sklon vnímat ty, kdo zachovávali neděli, jako teologické „oponenty“, které je potřeba zahrnout argumenty, aby začali dodržovat Desatero. Výsledkem bylo, že naše vlastní teologie nás vedla špatným směrem. K zákonu jsme nepřístupovali správně. Proto, jak si Ellen Whiteová povšimla, jsme jako adventisté měli špatnou pověst v očích ostatních křesťanů. Dojem, který jsme jako adventisté vyvolali, shrnuje slovy: „... adventisté sedmého dne stále hovoří o zákonu, ale neučí ani nevěří ničemu o Kristu“ (*Testimonies to Ministers*, str. 91.92).

K tomuto výroku se ještě za chvíli vrátíme a budeme se zabývat jeho historickým kontextem. V této chvíli si jen povšimněme závažnosti jejího hodnocení. Žádná církev nechce mít takovou pověst. Jsme povoláni zvěstovat světu věčné evangelium. Je to dobrá zpráva o spasení pouhou

milostí skrze víru v Krista, ne skrze skutky zákona. A přece nás Ellen Whiteová varuje, že děláme přesně to, co bychom dělat neměli: vzbudili jsme dojem, že se nám Kristus úplně ztratil z dohledu.

A to trvá až dodnes.

Každý adventistický kazatel i evangelista musí čelit obviněním, že jsme zákoníci. Zpravidla se to snažíme vyvrátit. Vítězí naše laodikejské hodnocení, že jsme bohatí a máme stále více věroučného „zboží“ a že vlastně nic nepotřebujeme. Ale Ellen Whiteová naše zákonictví nepopírala. Vlastně strávila velkou část své prorocké služby tím, že nás konfrontovala se skutečností, že jsme kázali o zákonu nesprávným způsobem a že jsme selhali v úsilí kázat evangelium srozumitelně. Její slova i dnes vybízejí církev k tomu, aby změnila směr:

„Bylo mi stále znovu a znovu představováno nebezpečí, že se jako Boží lid budeme zabývat falešnými myšlenkami ohledně ospravedlnění z víry. Léta mi bylo ukazováno, že satan v této věci vynaložil významné úsilí, aby zmátl naši mysl. Velmi se zdůrazňoval Boží zákon a byl sborům představován téměř bez známosti Ježíše Krista a jeho vztahu k zákonu. Tak tomu bylo i v případě Kainovy oběti“ (1888 *Materials*, str. 810).

„Naši členové velmi zanedbávali zvěstování Krista. Mnoho těch, kteří tvrdí, že věří pravdě, neví z vlastní zkušenosti nic o víře v Krista... Služba Bohu musí být naplněna životodárnou mocí. Misijní pracovníci musí zakusit nový život, aby vyšli a vydali jasný hlas s pomocí oživující moci seslané

z nebe, kterou lze nalézt jedině v kázání o Ježíši Kristu – o jeho lásce, jeho odpuštění a jeho milosti“ (1888 *Materials*, str. 842.844–855).

Mnoho dalších podobných výroků pochází ze zasedání Generální konference v roce 1888. Na ní se Bůh snažil přinést evangelium do adventistické teologie prostřednictvím dvou mladých mužů – Elleta Josepha Waggonera a Alonza T. Jonese. V jednom z nejvýznamnějších výroků, které kdy Ellen Whiteová napsala, zhodnotila jejich kázání takto:

„Bůh ve své velké milosti poslal nejvzácnější poselství svému lidu skrze bratry Waggonera a Jonese. Toto poselství více světu zdůraznilo zvěst o vyvýšeném Spasiteli, oběti za hříchy celého světa. Představilo ospravedlnění z víry v plném světle. Pozvalo lidi k tomu, aby přijali Kristovu spravedlnost, která se projevuje poslušností všech Božích příkázání. Mnozí ztratili ze zřetele Ježíše. Potřebují znovu nasměrovat svůj pohled na něj, jeho zásluhy a jeho neměnnou lásku k lidem. Byla mu dána veškerá moc, proto může dávat lidem bohaté dary. Může tak dát i drahocenný dar své spravedlnosti bezmocným lidem. Toto je poselství, které Bůh přikázal zvěstovat světu. Je to poselství tří andělů, které má být zvěstováno mocným hlasem. Bude ho doprovázet velké vylití jeho Ducha“ (*Testimonies to Ministers*, str. 91.92).

V této souvislosti dále dodala: „Poselství evangelia o jeho milosti bylo dáno církvi jasně a srozumitelně, aby svět již nemusel říkat, že adventisté sedmého dne mluví jen a jen o zá-

konu, ale přitom neučí nic o Kristu a důvěře v něj“ (*Testimonies to Ministers*, str. 91.92). Jaký nádherný nástin toho, čím se adventismus stále může stát! Představte si, jak by to bylo úžasné, kdyby první, co si lidé vybaví, když slyší o adventistech sedmého dne, bylo něco jako: „Ano, tahle církev stále mluví o Boží lásce pro každého.“

To by bylo úžasné, nemyslíte?

Lidé by rychle zaplnili naše sbory. Došlo by k vylití pozdního deště, aniž bychom se o to příliš snažili. Hlásali bychom totiž poselství, které by Duch svatý mohl stvrdit svou mocí. V této přednášce objevíme, jak jeden z našich věroučných bodů může otevřít naše oči a zažehnout mezi námi skutečné oživení. Takové probuzení bude založeno na jediné pravdě, na které může stát – na poselství o ospravedlnění z víry, které se nazývá dobrou zprávou, evangeliem.

Věřoučný bod, o kterém jsem se zmínil, je biblická pravda o sobotě.

Často máme tendenci zúžit téma soboty pouze na otázku, který den je správně zachovávat. Zeptejte se v běžném adventistickém sboru: „Máme pravdu ohledně soboty?“ Odpovědí vám bude nadšené „Ano!“

Ale pak se zeptejte: „Jaká je pravda o sobotě?“ A lidé budou odpovídat asi takto:

„Dnem odpočinku je sedmý den, ne první den týdne!“

„Je to sobota, ne neděle!“

„Katolická církev změnila den odpočinku ze soboty na neděli!“

To všechno je pravda a je to důležité, ale není to všechno, co lze o sobotě říci. Když omezíme sobotu pouze na

úsilí dokázat, že lidé by měli dodržovat čtvrté přikázání, vůbec nepochopíme, co sobota ve skutečnosti znamená. Pojďme znovu prozkoumat učení o sobotě a podívejme se, jaký poklad v ní máme.

ODPOČINEK SKRYTÝ V PŘÍBĚHU

Pojďme se podívat tam, kde má sobota svůj počátek, do 1. Mojžíšovy. Ale tentokrát nebudeme pouze citovat Gn 2,1–3 jako osamocený důkaz, který má dokázat, že sobota má svůj počátek v zahradě Eden, a proto by ji měli dodržovat všichni lidé, a nejen židé. Podíváme se na zprávu o sobotě v kontextu vyprávění, kde je o ní první zmínka. Tím, že se podíváme na celý příběh, ve kterém se sobota objevuje, zjistíme nádhernou pravdu, která je tam ukrytá. V 1. Mojžíšově 1. a 2. verši vidíme, že Bůh postupuje při stvoření jako při tvorbě uměleckého díla: *formuje* nejprve hmotný prostor a pak tento prostor *naplňuje* životem. První tři dny Stvořitel *formuje* prostor tím, že při stvoření rozděluje hmotné prvky. Další tři dny *naplňuje* tento prostor živými organismy.

Prvního dne Bůh *zformoval* nebe a zemi a oddělil světlo od tmy a poté, čtvrtého dne, *naplnil* tento prostor sluncem, měsícem a hvězdami. Druhého dne Bůh *zformoval* vodu a oblohu a pak, pátého dne, *naplnil* tento prostor rybami a ptáky. Třetího dne Bůh *zformoval* prostor suché země a šestého dne ho *naplnil* zemí se zvířaty a člověkem. A pak přichází vyvrcholení celého stvoření: Bůh stvořil sobotu a naplnil ji sám sebou. Sedmý den je jedinečným prostorem, protože

nemá materiální povahu. Jde o prostor vztahu. Není tedy naplněn materiálními věcmi, ale spíše požehnáním Boží přítomnosti ve společenství.

„Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy. Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo“ (Gn 2,1–3).

To, co se zde popisuje, není odpočinek v důsledku fyzického vyčerpání, po kterém je třeba se vyspat, ale odpočinek ve smyslu uspokojení, po kterém přichází radost. Bůh nebyl unavený, On je šťastný, radostný a spokojený. Bůh stále dával a dával a dával; vynakládal svou tvořivou energii. Nyní vykonal svůj úkol a přijímá zpět radost ze vzájemné lásky se svým stvořením. To je přesně jeho plán pro nás. Abychom byli nejprve „požehnání“ tím, že od Boha budeme přijímat ve chvíli odpočinku, a teprve potom vydáme svou energii na to, abychom se odevzdali Bohu a druhým lidem. Proto Bůh „posvětil“ sedmý den. Toto slovo doslova znamená *učinit jedinečným nebo odlišným*. Bůh nám dal sobotu jako jedinečný prostor v čase pro radost ze společenství mezi námi a Bohem. Sobota má být trvalou připomínkou, že podstatou našeho vztahu s Bohem je princip vzájemné lásky.

To ale není všechno. Ten příběh bude ještě krásnější.

Všimněte si, že lidé byli stvořeni na konci šestého dne, poté, co Boží dílo stvoření již bylo dokončeno.

Lidé se proto neúčastnili díla stvoře-

ní a ani nebyli svědky toho, jak Bůh tvoří. Představte si tu scénu. Adam se probudí k životu, tvář jeho Stvořitele je jen několik centimetrů od jeho vlastní. Navázali oční kontakt. Jaký úžasný okamžik! Bůh řekl něco jako: *Ahoj! Vítej do života! Já jsem tě stvořil a učinil jsem všechnu tu krásu kolem pro tebe*. Je důležité, aby v takovém okamžiku následovala víra, důvěra a přesvědčení, že to, co mu Bůh říká, je pravda. Apoštol Pavel k tomu dodává v Židům 11,1: „Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme.“ A pak ve verši 3. vysvětluje: „Ve víře chápeme, že Božím slovem byly založeny světy, takže to, na co hledíme, nevzniklo z viditelného.“

Adam neviděl Boha tvořit, ale našel v sobě důvěru, spolehnutí a úžasný klid v Tom, kdo na něj mluvil. Schopnost věřit byla součástí jeho přirozenosti. Cítil, že je milován, a Boží láska v něm dále vzbuzovala důvěru. Potom Bůh stvořil Evu. Ale neotočil se k Adamovi a neřekl: „Sleduj!“ – a Bang! – najednou by se objevila před Adamovy očima. Ne. Hospodin Adama uspal a potom stvořil Evu. Eva, stejně jako Adam, se probudila do života s vírou. Když Adam podruhé otevřel oči, znovu důvěřoval slovům svého Tvůrce, že ta nejkrásnější bytost ze všech, která stojí před ním, byla stvořena Boží stvořitelskou mocí. A tak tam stáli, muž a žena, v nádherné zahradě, kterou vírou přijali jako dar se vším, co je obklopovalo. A navíc: sobota byla jejich první celý den života. Nejprve odpočívali, přemýšleli o své závislosti na jejich Tvůrci a pak, napl-

nění jeho láskou, šli první den týdne pracovat a pečovat o zahradu.

Příběh stvoření, který postavil Adama a Evu do role těch, kdo přijímají dokončené dílo, v sobě nese silné poselství: *Jako lidské bytosti jsme byli stvořeni nejprve pro odpočinek, a teprve poté pro práci.* Jsme mentálně, emocionálně a vztahově stvořeni tak, že *přijímáme* od Boha dříve, než jsme schopni *dávat zpět* Bohu a druhým. „Milujeme ho, protože on napřed miloval nás“ (1J 4,9). Toto je podstata vztahu mezi Stvořitelem a stvořením.

SPojENÍ STVOŘENÍ A VYKOUPENÍ

Náš první objev ohledně soboty je tedy ten, že je to památník Božího dokončeného díla stvoření. Připomíná nám naše postavení ve stvoření. Jsme těmi, kdo mu důvěřují a přijímají jeho lásku. Sobota je ale také památníkem vykoupení. To se jeví jako samozřejmé hned, jakmile to pochopíme. Existuje jeden logický důvod, proč je sobota jak památníkem stvoření, tak i vykoupení: obojí je vykonáno pouze Boží stvořitelkou mocí. Spasení je vlastně činem opětovného stvoření Bohem. V příběhové lince Písma je něco, co lze popsat jako propojení stvoření a vykoupení. Podívejte se, jak se tato myšlenka postupně ukazuje v Písmu.

Starý zákon začíná slovy: „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi“ (Gn 1,1), a pak příběh stvoření pokračuje dál: příkazy „Buď světlo!“ a tak dále. Janovo evangelium v Novém zákoně začíná slovy: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh“ (J 1,1), a pak následuje příběh vykoupení. V 1. Mojžíšově, 1. ka-

pitole, v prvním výroku o stvoření, je řečeno: „Buď světlo! A bylo světlo“ (Gn 1,3). U Jana je o vykoupení napsáno: „V něm byl život, a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila“ (J 1,4,5).

V 1. Mojžíšově je dále psáno: „Sedmého dne Bůh dokončil své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo“ (Gn 2,2). V Janově evangelium, když se Ježíš blížil ke konci své služby spasení, zopakoval slova z Gn 2 a řekl Otcí: „Dokonal jsem dílo, které jsi mi svěřil“ (J 17,4). A když visel na kříži, zvolal: „Dokonané jest!“ (J 19,30). Další verš říká, že byl den přípravy, neboli pátek, když Ježíš prohlásil své dílo spasení za „dokonané“, a pak v sobotu odpočinul v hrobě.

Vidíme tedy, že Bible nám ucelečně vypráví dva vzájemně propojené příběhy – příběh stvoření a příběh nového stvoření. Sobota je vrcholným bodem v obou příbězích. Toto zjištění je úžasné a velmi překvapivé. Když se na sobotu díváme v jejím přirozeném kontextu, nedovoluje nám to vidět sobotu v zákonickém pojetí. Tím, že sobota zdůrazňuje nejen dokonané dílo stvoření, ale také dokončené dílo vykoupení, vlastně popírá spasení ze skutků a soustřeďuje naši celou důvěru na Krista. Je nešťastné, že jsme toto všechno přeskočili a mluvili jen o tom, že je sobota správným dnem odpočinku. Kdybychom se drželi toho, že je připomínkou Boží zachraňující milosti, chránilo by nás to před zákonictvím a naše svědectví světu by bylo mnohem účinnější.

Farizeové v Ježíšově době převrátili sobotu pouze v legalistické pravi-

dlo, kterým bylo možné lidi tlouci po hlavě, soudit a svazovat je. My jsme opakovali stejnou chybu, ale z našeho úhlu pohledu a v naší době. Před mnoha lety jsem slyšel, jak se kazatel ptá mladého adventisty: „Co pro tebe znamená sobota?“ Chlapec se na chvíli zamyslel a odpověděl: „Sedět, mlčet a malovat si, jinak skončím se znamením šelmy na čele.“ I když to někteří mohou považovat jen za veselou historku, pro mnoho adventistů připomíná tato odpověď jejich vlastní pocit, který ze soboty mají. Ellen Whiteová nás vyzývala, abychom se dívali na zákon ve světle evangelia. Při jedné příležitosti řekla: „Na deset přikázání bychom se neměli dívat jako na seznam zákazů, ale jako na milost“ (*Selected Messages*, sv. 1, str. 235).

Při jiné příležitosti napsala: „Deset přikázání: ‚Budeš...‘, ‚Nebudeš...‘, je deset zaslíbení“ (*Bible Echo*, 17. června 1901). To platí i o čtvrtém přikázání. Sobota není o tom, co nemůžeme každý týden dělat po dobu 24 hodin. Je o tom, co Bůh udělal a bude dělat pro nás svou soucitnou milostí. Když ji pochopíme v kontextu celého biblického příběhu, stane se sobota trvalou připomínkou, že v otázce spasení jsme zcela závislí na Ježíši. Pak již nezůstane žádný prostor pro zákonický přístup.

NEVYNUCENÁ MILOST

Asi nás nepřekvapí, že Ježíš definoval spasení jako něco, co se projevuje úlevou a oprostěním se od strachu z nedostatečné snahy zasloužit si Boží přízeň: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny,

a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce; a naleznete odpočinutí svým duším“ (Mt 11,28.29). „Práce“, od které Ježíš nabízí „odpočinutí“, není fyzická práce, ale emocionální strach z úsilí, které vyplývá z falešného obrazu Božího charakteru, který nás vede k tomu, že si Boží přijetí musíme zasloužit. Na to Ježíš poukazoval, když řekl, že nabízí odpočinutí našim „duším“. V původním jazyce Nového zákona, řečtině, je použit výraz „*psyché*“. Doslova Ježíš říká: „*Já chci osvobodit vaši mysl od námahy.*“ Nabízí nám mnohem důležitější odpočinek, který skutečně potřebujeme: odpočinek, ve kterém si uvědomíme, že nás Bůh miluje a že nás spasil svou milostí. Nezachránil nás totiž proto, že bychom toho udělali dost, abychom si jeho lásku zasloužili.

Když vstupujeme do odpočinku, který Ježíš nabízí, zjišťujeme, že Bůh vůbec není tvrdý nebo přísný. Naopak. Čím více Boha poznáváme, tím víc cítíme, že sloužit mu je „snadné“ a „lehké“. Proč? To působí láska. Způsobí, že člověk zcela přehodnotí to, co je *těžké a obtížné*. Pro zamilovaného člověka jsou obě slova úplně cizí. Ellen Whiteová to vyjadřuje těmito slovy:

„V žádném případě se nespolehejme na sebe ani na své dobré skutky. Když ale jako chybující, hříšné bytosti přicházíme ke Kristu, nalezneme odpočinutí v jeho lásce. Bůh přijme každého, kdo k němu přijde s plnou důvěrou v zásluhy ukřižovaného Spasitele. V srdci vytryskne láska. Možná to nebude citová extáze, ale trvalá, pokojná důvěra. Nic pro nás nebude

obtížné, protože jho, které nakládá Kristus, je lehké. Povinnost se stává radostí a obětí potěšením“ (*Víra a skutky*, str. 35).

No tedy! Tak to je úžasné!

Dokážete si představit lepší prožitky?

Když Ježíš říká: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout,“ tak nabízí ten nejsvobodnější život, jaký si umíte představit.

Nevynucená láska je základním principem, který popisuje Boží charakter. Je to princip, na kterém stojí Boží království. Bůh prostřednictvím proroka Jeremjáše vyhlásil, jak moc nás miluje. Sdělil nám také, co udělá pro to, aby nás zachránil: „Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství“ (Jr 31,3).

Všimněte si logického vztahu mezi tím, co k nám Bůh cítí a jak s námi jedná. Protože nás miluje, usiluje o to, přitáhnout nás k sobě svým milosrdenstvím. Nenutí nás svou velkou mocí ani s námi nemanipuluje svou vznešenou moudrostí. Bůh má jediný cíl – přitáhnout nás k sobě a dát nám sílu.

To je všechno.

I tak je toho hodně.

Je to ohromující.

Bůh už víc pro nás udělat nemůže. Máme totiž také svobodu říci Bohu *NE*. Proto si Bůh vytyčil velmi nebezpečný cíl: zachránit nás od hříchu, zatímco nám ponechal svobodnou vůli, kterou stále můžeme používat.

Jak úžasný je náš Bůh!

Ellen Whiteová výstižně napsala: „Láska je prostředek, který Bůh

používá, aby vypudil hřích ze srdce člověka“ (*Myšlenky o naději*, str. 48). Milost je forma Boží lásky, kterou Bůh uplatňuje při jednání s hříšníky. Duch milosti je to, co nás zároveň osvobozuje i uchvacuje. Pro své spasení nemohu udělat vůbec nic. Ve chvíli, kdy si to uvědomím, mám stále svobodu říci *NE*. Já přesto na Boží plán říkám *ANO*. Ale jestliže věřím – intelektuálně nebo i emocionálně – jakékoli formě nesprávného učení o spasení ze skutků, jsem morálně ochromen a poražen. Pracuji pro Boha s pocitem viny a vina oslabuje mou vůli. Ellen Whiteová vydala toto varování i povzbuzení:

„Neměli bychom ze sebe učinit střed našeho uvažování a zabývat se strachem a obavami, zdali budeme spaseni. Všechny takové myšlenky nás odvracejí od Zdroje naší síly. Usilujme o to, aby naše nitro patřilo Bohu, abychom mu důvěřovali. Mluvme a přemýšlejme o Ježíši. Ať se naše já ztratí v něm. Dejte stranou všechny pochybnosti; zažehťe své obavy. Řekněte s apoštolem Pavlem: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne (Ga 2,20). Odpočívajte v Bohu“ (*Steps to Christ*, str. 71).

Pocit bezpečí nám dodává vědomí, že mé spasení nezávisí na mé snaze, ale na tom, co vykonal Kristus. To je odpočinutí, které nabízí Kristus. Dává nám však víc než jen tento odpočinek – s odpočinutím totiž přichází energie! Díky odpočinutí v Kristu získávám prostřednictvím jeho milosti povzbuzení, energii a motivaci k lásce. Láska je jediný opravdový základ mé

poslušnosti. Jsem motivován zevnitř. A najednou mi sobota dává větší smysl než kdy předtím.

Samozřejmě teologický smysl.

Ale také emocionální smysl.

A také nový smysl ve vztazích.

Ocitl jsem se tváří v tvář Bohu, který mne miluje, podporuje a přijímá ne proto, že bych udělal něco, čím bych si to zasloužil, ale jednoduše proto, že je dobrý. Když si to uvědomím, mohu nalézt odpočinek. Taková je pravda o sobotě.

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) Určitě známe příběhy adventistů sedmého dne (nás samých?), kteří jednali odsuzujícím, nelaskavým způsobem. Vyprávějte si příběhy o adventistech, které osobně znáte, kteří svým jednáním naopak prokázali slávu Boží nepodmíněné lásky.
- 2) Přednáška říká, že Bůh stvořil sedmý den a naplnil ho sám sebou. Ale Boha můžeme nalézt každý den. Jakým způsobem nebo způsoby je Boží přítomnost v sobotu odlišná? Proč si to myslíte?
- 3) Považujete sami sebe za ty, kteří odpočívají, aby pak mohli pracovat, nebo za ty, kteří nejprve pracu-

jí a pak odpočívají, aby se zotavili z vyčerpávající práce? Co by se ve vašem životě stalo, kdybyste přijali první přístup?

- 4) Jaký je váš názor na myšlenku, že příběh o stvoření a příběh o vykoupení jsou úzce propojeny? Je důležité, že sobota stojí uprostřed obou příběhů? Jak vás tato myšlenka změnila?

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Připojte další část nebo vybarvěte váš osmiúhelníkový model.
2. Rozdělte se do tří stejně velkých skupin. Jedna skupina bude shromažďovat argumenty proti sobotě. Druhá skupina bude přinášet argumenty ve prospěch soboty. Úkolem třetí skupiny bude najít způsoby, jak použít principy obsažené v této přednášce k povzbuzení první skupiny, aby zažila odpočinutí a uvolnění.

Jeden ze způsobů, jak to zorganizovat (pokud máte čas), je tento: nejprve vezměte jednoho člověka ze skupiny 1 a ze skupiny 2 a nechte je, aby během třiceti sekund až jedné minuty přednesli své argumenty. Zeptejte se osoby ze skupiny 1, jestli se jeho nebo její názor změnil. Potom pozvěte zástupce ze skupiny 3, aby povzbudil člověka ze skupiny 1, a zeptejte se ho znovu. Skupinky také mohou pracovat jako celek ve stejném pořadí: zazní argumenty skupiny 1, argumenty skupiny 2 a pak se skupina 3 pokusí povzbudit skupinu 1, tedy dát ostatním dar potřebného odpočinku.

Svatyně

MILOSTIVÁ LÁSKA

Když byla Ellen Whiteová mladou dívkou, měla velmi živý sen o velkém chrámu. Napsala: „Zdálo se mi, že vidím chrám, do kterého spěchalo mnoho lidí. Pouze ti, kdo se uchýlili do tohoto chrámu, byli spaseni, když se naplnil čas.“ Ve snu pocítila naléhavou potřebu uchýlit se do budovy, ale obávala se, že se jí ostatní lidé budou posmívat. S velkou obavou váhavě vstoupila do chrámu. Když se tam dostala, zjistila, že budova byla navržena s neobvyklým a překvapivým architektonickým prvkem: „Když jsem vstoupila do budovy, viděla jsem, že rozlehlý chrám byl podepřen pouze jedním velkým sloupem.“

Zajímavé!

Je zde velická budova a vše je podepřeno pouze „jedním velkým sloupem“. Když přemýšlela nad tím, co by to mohlo znamenat, povšimla si čehosi na tom sloupu: „... k tomuto sloupu byl přivázán Beránek zraněný a krvácející. My, kteří jsme tam byli, jsme věděli, že tento Beránek byl raněn a ubit za nás“ (*Early Writings*, str. 78.79).

Teď jsme pochopili podstatu vidění.

Bůh ukázal mladé Ellen Whiteové, že celý chrám pravdy, který zjevil adventistům, bude podpírat „jeden velký sloup, kterým je Kristův kříž“. Upřený pohled na kříž bude zásadní pro správné pochopení celé teologie. V žádném z bodů naší pravdy nesmíme zastítn jasný pohled na Ježíše Krista. Když mluvila o symbolu pilíře, Ellen Whiteová napsala, že kříž „je centrálním sloupem, na němž spočívá váha věčné slávy, která je připravena pro ty, kdo přijali Kristův kříž. Okolo něj a pod ním – oním nesmrtelným pilířem – nikdy nezvítězí a ani nepovstane žádný hříš“ (*SDA Bible Commentary*, sv. 7A, str. 457).

Při jiné příležitosti tuto myšlenku ještě zdůraznila: „Jedinou velkou ústřední pravdou, kterou bychom měli mít vždy na mysli při hledání v Písmu – je ukřižovaný Kristus. Každá další pravda odvozuje svůj vliv a moc od vztahu k tomuto tématu“ (*The Faith I Live By*, str. 50).

Ellen Whiteová velmi konkrétně a srozumitelně vysvětlila vše důležité o pravdě zářící z Golgoty. Kristův kříž, na němž Ježíš trpěl a zemřel, naplněn dokonalou láskou k lidstvu, je

hlavním sloupem, na kterém stojí celá věroučná pravda. Ve chvíli, kdy zredukujeme pravdu na seznam skutečných věroučných bodů, o kterých umíme argumentovat a dokazovat je, oslabili jsme pravdu o její moc záchrany. Pokud si ale uvědomíme, že každé učení je oknem do Boží lásky, pak zazáří skutečná krása a uplatní se opravdová moc.

S tímto malým úvodem jsme nyní připraveni objevovat věroučný bod, který nazýváme *svatyně*.

CESTA LEŽÍ PŘED NÁMI

Když se král David podíval na svatyni, *viděl cestu*. V Žalmu 77,14 napsal: „Tvá cesta, Bože, je ve svatyni“ (dosl. angl. překl.). To je úžasná myšlenka, proto se jí budeme držet. Slovo, které je zde přeloženo, zní v hebrejštině *derek*. To znamená *chodník* nebo *cesta*. Slovo vyjadřuje myšlenku cestování určeným směrem, tedy cestu odněkud někam. Logickou otázkou je, odkud a kam. Dobře. Jestliže se podíváme na základní tvar svatyně, pak nám směr cesty bude okamžitě jasný. Udělejme rychlou prohlídku svatyně, abychom získali základní představu o cestě, a potom se na vše podíváme podrobněji.¹

Za prvé – izraelský tábor. To je místo, kde lidé žijí ve stanech obklopujících svatyni, každý kmen Izraele na jedné straně – na severu, jihu, východu a západu. Svatyně stojí uprostřed tá-

bora. Bůh řekl Mojžíšovi: „Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed nich“ (Ex 25,8). Každý může vidět svatyni zdálky ze svého „dvorečku“. Je doslova „uprostřed nich“, je uprostřed jejich města, které putuje pouští. Není to však pouze budova, která je „mezi nimi“. Svatyně hostí přítomnost samotného Boha ve formě jeho slávy – šekiny. K této myšlence se za chvíli ještě vrátíme. Nyní však chceme jen zdůraznit, že Bůh chce být se svým lidem a chce jim umožnit, aby byli s ním, ačkoli pro jejich bezpečí musí svou přítomnost před nimi skrývat.

A jak procházíme táborem směrem ke svatyni, všímáme si, že svatyně je obklopena vysokou bílou zdi. Bílá barva symbolizuje morální čistotu, spravedlnost a nevinnost. Poselství vysoké bílé zdi je patrné: my jsme na jedné straně nevinnosti, na vnější straně spravedlnosti. Jsme hříšníky oddělenými od Boha tím, že se nepodobáme jeho charakteru, což znamená, že jsme odděleni naším nedostatkem lásky. Pak si ale všimneme, že na východní straně zdi Bůh vytvořil místo vstupu – dveře naděje. Vstupní prostor se podobá krásné oponě utkané z modré, fialově purpurové, nachové a karmínové, které se spojují s bílou. Když vstupujeme dovnitř skrze oponu, ocitneme se před velkým bronzovým oltářem. Je zde kněz, který vede ceremoniál. Vidíme klečícího muže, jehož ruce spočívají na hlavě malého beránka. Téměř drtí poddajné zvířátko. Muž vyznává své hříchy a symbolicky přenáší svou vinu na nevinnou oběť. Potom kněz vloží do rukou tohoto muže nůž. Jediným rychlým pohybem je

¹ V tuto chvíli by mluvčí měl buď namalovat na tabuli obraz svatyně, nebo ukázat její pláněk. Navštivte www.gcjouthministries.org pro powerpointovou prezentaci k této přednášce.

proříznuto hrdlo beránka. Jeho krev proudí z jeho těla a část z ní je zachycena knězem do misky. Oběť je potom vložena na oltář a spálena na prach.

Posuneme se nyní dále na naši symbolické cestě. Sledujeme, jak si kněz myje své ruce a nohy v druhém bronzovém kusu vybavení na nádvoří, který se nazývá umyvadlo. Potom kněz pokračuje s miskou krve do první části stánku, nazývané svatyně. Ve svatyni vpravo můžeme zahlédnout zlatý stůl se dvěma řadami čerstvě napečených chlebů. Vlevo vidíme sedmiramenný svícen, přičemž na každém rameni hoří mihotavý plamínek. Když se otočíme zpět a podíváme se dále, uvidíme zlatý oltář s hořícím kadidlem, který celý prostor naplňuje příjemnou vůní. Pak si všimneme, že kněz dělá něco, co je naplánované a záměrné: ponořil své prsty do misky s krví a postříkal oponu, která visí za kadidlovým oltářem, a přitom počítal: jedna, dva, tři... Ponořil a pokropil oponu přesně sedmkrát.

Jsmo zvědaví, co se nachází za oponou. A tak postupujeme dál do druhé části stánku, která se nazývá svatyně svatých nebo velesvatyně. V této části je zajímavé vybavení. Je zde ozdobená obdélníková truhla zvaná schrána smlouvy (tak ČEP). Uvnitř se nacházejí dvě kamenné desky, na nichž je napsáno Desatero. Na vrchní straně schrány je pevný zlatý příkrov, nazývaný slitovnice. Na každé straně schrány jsou sochy dvou zlatých cherubů. Když se rozhledneme kolem, můžeme si všimnout, že opona i strop jsou ozdobeny vyšitými zlatými anděly. Nejpůsobivější ze všeho je místo

nad archou, kde mezi dvěma cheruby září jasné světlo. To je šekina – sláva, viditelná přítomnost Boha.

Naše prohlídka svatyně měla tři základní kroky nebo fáze:

1. nádvoří
6. svatyně
7. svatyně svatých

Můžeme shrnout, co jsme doposud zjistili:

Svatyně ukazuje cestu – nabízí poznání pro poutníky, jejichž cílem je dostat se zpět do bezprostředního nezastíněného společenství s Bohem. To je Boží plán pro obnovení důvěry mezi ním a námi!

JEŽÍŠ JE CESTA

Při pohledu do Nového zákona zjistíme, že každý symbol ze svatyně odkazoval na Ježíše a popisoval různé aspekty jeho spásné služby hříšníkům. Když otevřeme evangelium Jana, můžeme si všimnout, že se o Ježíši mluví jazykem svatyně. Tak je tomu u Jana 1,14: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ Slovo přeložené jako „přebývalo“ doslova původně znamená „stan“ nebo „svatyně“.

Jan říká, proč Kristus přišel: abychom mohli spatřit „slávu“ Boží. To je samozřejmě odkaz na šekinu (slávu), která přebývala ve svatyni svatých ve starozákonní svatyni. Janův záměr je jasný: Ježíš je tou skutečností, ke které odkazovaly symboly svatyně. Jak jsme již viděli, Bůh řekl Mojžíšovi ve Starém zákoně: „Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed

nich“ (Ex 25,8). Tento stejný Bůh se ukazuje ve světě mezi námi ve *stánku těla a krve*. Skrze něj jsou lidé vedeni do svatyně svatých, do bezprostřední přítomnosti Boží slávy.

Jak budeme postupovat v evangeliu Jana, věci nám budou stále jasnější a překvapivější. V evangeliu Jana 2,19–21 čteme: „Ježíš jim odpověděl: ‚Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej postavím.‘ Tu řekli Židé: ‚Čtyřicet šest let byl tento chrám budován, a ty jej chceš postavit ve třech dnech?‘ On však mluvil o chrámu svého těla.“ Zde vidíme, že Ježíš se výslovně ztotožňuje s „chrámem“, na který ukazoval starozákonní chrám. Přišel do světa, aby na sobě ukázal všechno to, co svatyně představovala symbolicky.

Pamatujete si ještě, co jsme četli v Žalmu 77,13? „Tvá cesta, Bože, je ve svatyni.“

Nyní si povšimněte, co Ježíš řekl sám o sobě v J 14,6: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“ Ježíš říká, že je „cestou“, kterou popisovala svatyně. Důležitý je cíl, ke kterému směřovala cesta svatyně a na který nám ukazuje Ježíš: tím cílem není pouze místo, ale osoba. Ježíš říká, že On je „cestou k Otci“. Svatyně nevyjadřuje suchá teologická fakta. Představuje nám cestu stále hlubší zkušenosti s Bohem. A Ježíš je tou cestou. Doslova každý symbol ve svatyni ukazoval na něj a na jeho velké dílo spasení. To vše vykonal, abychom se mohli znovu vrátit do důvěrného vztahu s Bohem, který symbolizuje svatyně svatých.

Sledujte, jak to vše nyní propojíme.

Do každé z těchto tří částí svatyně se dalo vstoupit pouze skrze oponu. Ježíš sám o sobě řekl: „Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn“ (J 10,9). Apoštol Pavel potvrdil, že skrze Ježíše máme cestu „novou a živou, kterou nám otevřel zrušením opony – to jest obětováním svého těla“ (Ž 10,20).

— Hlavním obřadem ve svatyni bylo obětování beránka na bronzovém oltáři. Jan Křtitel, když ukazoval na Ježíše jako na oběť za naše hříchy, řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa“ (J 1,29).

— Umyvadlo se používalo pro obřadné omytí a ukazovalo na Ježíše jako na „živou vodu“ (J 4,11). To nám připomíná myšlenku, že nás „zachránil obmytím, jímž jsme se znovu zrodili k novému životu skrze Ducha svatého“ (Tt 3,5).

— Chléb na stole ve svatyni ukazoval na Ježíše, který řekl: „Kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit“ (J 6,35).

— Sedmiramenný svícen vytvářel ve svatyni světlo. Ježíš, který je obětí za naše hříchy, sám o sobě řekl: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života“ (J 8,12).

— Kadidlový oltář ukazoval na konkrétní aspekt křesťanské zkušenosti: „Bylo mu dáno množství kadidla, aby je s modlitbami všech posvěcených položil na zlatý oltář před trůnem“ (Zj 8,3). Příjemná vůně kadidla ve svatyni symbolizovala naše modlitby, které vystupují k Bohu skrze Ježíše Krista.

— Deset přikázání, Božích deset zákonů sebeobětavé lásky, bylo uchováváno uvnitř archy úmluvy. Symbolizovala Boží touhu zapsat principy jeho lásky do srdcí a myslí lidí: „Dám své zákony do jejich srdce a vepíšu jim je do myslí“ (Žd 10,16).

Ježíš popisoval svou cestu od nebeského Otce do našeho světa a zpět takto: „Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět. Teď svět opouštím a navracím se k Otcí“ (J 16,28). Ježíš sestoupil ze svatyně svatých do našeho hříšného a rozděleného světa na zemi. Poté se chopil našich svěhlových srdcí a vrátil se zpět do nebeské svatyně svatých a pozval nás k tomu, abychom ho následovali po cestě, kterou nám vyznačil.

Co je tedy smyslem učení o svatyni?

Je to Ježíš!

Je to příběh o Ježíši, který naplňuje různé rozměry své spásné služby v náš prospěch!

Je to vyprávění o Ježíši, který nás krok za krokem vede zpět k úplnému obnovení vztahů s nebeským Otcem.

DĚJINY SPÁSY

Vraťme se kousek zpět a podívejme se na svatyni z jiného úhlu. Až doposud jsme si všimli, že svatyně symbolicky představuje osobní cestu věřícího v Krista. Ale svatyně také představuje dějiny spasení jako celku. Nádvoří se svým oltářem pro oběti směřuje naši pozornost k roku 31 po Kr., kdy byl Ježíš za nás ukřižován. Po jeho zmrtvýchvstání Ježíš vystoupil do nebe, kde převzal roli nebeského Velekněze

ve svatyni, „pravém stánku“ v nebesích. Tato fáze jeho služby začala v roce 31 po Kr. a pokračovala až do roku 1844. Tehdy Ježíš vstoupil do nebeské svatyně svatých, aby zahájil závěrečnou fázi své velekněžské služby.

V průběhu židovského roku probíhaly dva základní obřady, které zobrazovaly celé dějiny vykoupení: *denní a roční*. Denní oběti jsou popsány v Lv 1. až 4. kapitole. Byla to prostá, ale významná série obřadních úkonů. Celý proces se soustřeďoval okolo kněze, který vykonával pravidelné oběti za hříchy lidu a symbolicky přenášel jejich hříchy do svatyně tím, že pokropil krví oponu před svatyní svatých. To ukazovalo na dokonalou oběť za hřích, která bude Kristem přinesena při jeho smrti na kříži. V této denní symbolické službě byl ukryt důležitý prvek. Okolní pohanské národy v té době přinášely lidské oběti. Inspirovali je démoni, kteří se vydávali za bohy (Dt 32,16.17; Ž 106,37). Na rozdíl od těchto národů byli Hebrejové prostřednictvím svatyně učeni, že Bůh obětuje sám sebe, že bude trpět a zemře za lidstvo.

Bůh sděloval úžasnou pravdu, že naše spasení nelze získat žádnou námi přinesenou obětí. Boha nemůžeme usmířit, protože On nás již miluje. Nemusíme ho přesvědčovat svými skutky, aby nás spasil, protože On se již rozhodl zachránit nás za jakoukoli cenu. Den za dnem v průběhu roku se opakoval obřad, který znovu a znovu lidem připomínal, že Bůh je ochoten pro naše spasení přinést jakoukoli oběť. Obřad byl trvalou připomínkou toho, že Bůh řekl: *Miluji vás tak moc,*

že jsem ochoten trpět a zemřít, abych vás zachránil z hříchu a smrti.

Roční slavnost je popsána v 3. Mojžíšově, 16. kapitole. Poslední den ročního obětního cyklu se završila symbolika obětní služby. Svátek se jmenuje *Jom kippur, Den smíření*. V tento vrcholný den probíhal zvláštní obřad, který symbolizoval konečné vyřešení problému hříchu – úplné smíření a naprosté vymazání zla. Když se celý Izrael shromáždil před svatyní, byli k veleknězi přivedeni dva kozlové. Jeden byl určen „pro Hospodina“ a druhý „pro Azázela“. Hospodinův kozel byl zabit a znovu odkazoval na Kristovu oběť na kříži jako jediný prostředek spasení. Jako by Bůh říkal: „*Já, ne vy! Já připravím oběť pro vaše spasení, ne vy.*“ Část krve z Hospodinova kozla byla přinesena do svatyně svatých a sedmkrát s ní velekněz pokropil slitovnici nad Božím porušeným zákonem. Tím bylo naznačeno, že závěrečné a plné smíření bylo učiněno za veškeré hříchy Izraele, které vyznal v průběhu roku při každodenních obětech. Proto Den smíření připomíná závěrečný neodvolatelný soud ve prospěch lidí, ve prospěch jejich spasení, ve prospěch jejich dokonalého postavení před Bohem.

Potom velekněz vzal druhého kozla pro Azázela, který ale nebyl zabit. Byl vyhnán do neobydlené země, aby sám zahynul „na poušti“. Protože tento kozel nebyl Hospodinovým kozlem a protože jeho krev nebyla vylita jako oběť, Azázela musí symbolizovat jinou postavu, která nese zodpovědnost za existenci zla a za pád lidstva. Starozákonní židovský lid pochopil, že

Azázela představuje satana, původce zla a pokušitele lidstva. Dodnes zastávají židovští učenci tento názor. Viděli jsme tedy, že Den smíření ukazuje kupředu, ke dni závěrečného soudu, během kterého bude uzavřen případ každého člověka. Satan, původce zla, pak ponechá důsledky. Lidé se často obávají, že se ocitnou na soudu. A přesto právě zde se setkáme s jedním z nejkrásnějších obrazů Boha, který si dokážeme představit.

SOUD

Apoštol Jan představuje soud na základě několika důležitých myšlenek. Sledujme nyní jeho zdůvodnění, které vychází z evangelia. V 1. Janově 3,20.21 říká toto: „... a tak před ním upokojíme své srdce, ať nás srdce obviňuje z čehokoliv; neboť Bůh je větší než naše srdce a zná všechno! Moji milí, jestliže nás srdce neobviňuje, máme svobodný přístup k Bohu.“ Zaprvé Jan chce, abychom věděli, že vnitřní pocit odsouzení je přirozený a má svůj původ v hříchu. Ano, naše srdce nás odsuzuje a je to tak správné. Vždyť jsme hříšníci. Neseme pocit viny v našem svědomí pro špatné věci, které jsme udělali. Ale pak Jan říká: „Bůh je větší než naše srdce.“ To znamená, že Boží láska je mocnější než odsouzení, které cítíme kvůli našim hříchům. Bůh o mně a tobě ví všechno, a přesto nás miluje. Když tomu věříme, odsouzení v našich srdcích ustoupí a my pocítíme „důvěru vůči Bohu“.

Poté, ve 4. kapitole, Jan tuto myšlenku dále rozvíjí: „Kdo vyzná, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu. Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věří-

me v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. V tom jeho láska k nám dosáhla cíle, že máme plnou jistotu pro den soudu – neboť jaký je on, takoví jsme i my v tomto světě. Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce. My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás“ (1J 4,15–19).

Jak úžasný obraz!

Plná jistota v Den smíření – žádný strach! Ani ustrašenost!

Ale plná jistota!

Jak se to může stát?

To, co nás zde Jan učí, je pro správné pochopení tematiky soudu nesmírně důležité. Chce, abychom věděli, že když jsme zakotveni v Boží lásce, když „jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni“ – pak máme „plnou jistotu pro den soudu“. Boží láska „zahání strach“ z našich srdcí a naplní veškerý emocionální prostor v našem nitru. Nepřicházím na soud s důvěrou ve vlastní spravedlnost, ale naprosto závislý na Kristově spravedlnosti. To je slavné tajemství svatyně svatých. Radostná pravda Dne smíření. Když vstoupíme do nejnitřnějšího prostoru pro soud, vidíme, že Boží zákon, který je spravedlivým měřítkem na soudu, je zakryt slitovnicí. A slitovnice je potřísněna krví.

V této symbolice je ukryta velká pravda výroku: „Kristus – naše spravedlnost“. Zákon, který poukazuje na náš hřích a vyhlašuje naši vinu, je přikryt Boží milostí. Ježíš žil život dokonalé spravedlnosti a díky němu mne Bůh považuje za spravedlivého. Ježíš

za mne zemřel. Jeho krev byla prolita kvůli mně, což znamená, že Boží láska přikrývá můj hřích a vinu. Apoštol Pavel vyznává: „Kde se rozmohl hřích, tam se ještě mnohem více rozhojnila Boží milost“ (Ř 5,20). Toto je neuvěřitelně dobrá zpráva!

S jasným světlem Boží milosti je však spojeno jedno nebezpečí. Jakub nás varuje, že je způsob, kterým můžeme zabránit uplatnění Boží milosti v náš prospěch na soudu. A sice když budeme nemilosrdní vůči druhým: „Na Božím soudu není milosrdenství pro toho, kdo neprokázal milosrdenství. Ale milosrdenství vítězí nad soudem“ (Jk 2,13). *Pokud odsuzují lidi za jejich hříchy, ukazují tím, že jsem vlastně nepřijal Boží milost, projevenou vůči mně za mé hříchy.* Boží milost je pro mne na soudu připravena. Nebudu však schopen ji vidět, pokud ji zastře z mého pohledu má vlastní neshovívavost vůči druhým. Když jsem nemilosrdný vůči druhým, vytvářím ve svém nitru mentální a emocionální překážky, které mi znemožňují přijmout Boží lásku vůči mně. Odsuzování druhých za jejich špatné jednání zužuje mou schopnost přijmout nebo vnímat Boží milost. Odsuzovat druhé je jednou z nejnebezpečnějších věcí, kterou člověk může dělat.

Pravda o soudu je výzvou k přijetí i projevování milosti. A to je velmi dobrá zpráva, pokud se samozřejmě nerozhodneme odsuzovat druhé. Ale proč jít touto cestou? Vždyť je zde nádherná cesta, která se díky Kristu vine před každým z nás:

— vejděme skrze dveře jeho láskyplného pozvání;

- k obětnímu oltáři, kde můžeme přijmout naprosté odpuštění našich hříchů;
- a pak pokročíme dál v naší cestě k umyvadlu, kde bude očištěno naše svědomí naplněné výčitkami;
- až do svatyně, kde budeme nasyceni chlebem života, abychom žili tak, že budeme odrážet světlo Boží dobroty, která plyne od Ježíše, a budeme vysílat modlitby vděčnosti k Bohu, které budou smíchané s vůní Kristovy spravedlnosti;
- a nakonec se dostaneme do svatyně svatých, abychom byli Bohem souzeni s jeho věčnou přízní a aby svůj zákon lásky napsal do našich srdcí.

No tak! Vydejme se na cestu, která je před námi díky Boží milostivé lásce.

- 3) Pokud je to možné, vytvořte v místnosti šest zastavení, možná s věcmi, které symbolizují první oponu, potom oltář a umyvadlo, druhou oponu spojenou s chlebem, svícnem a kadidlem a třetí oponu, která nás vede k arše úmluvy. Tiše a s modlitbou společně procházejte tuto cestu. Vstupte do dveří jeho lásky, zastavte se u obětního oltáře, kde přijmete naprosté odpuštění všech vašich hříchů. Projděte pak kolem umyvadla, kde jste byli očištěni z vašeho špatného svědomí, a potom vstupte do svatyně, kde se nasytíte chlebem života, abyste žili a odráželi světlo Boží dobroty, která plyne od Ježíše. Povznete své modlitby vděčnosti k Bohu, které se spojí s vůní Kristovy spravedlnosti. Nakonec vstupte do svatyně svatých, abyste byli souzeni milosrdným Bohem a nechali si jeho zákon lásky zapsat do svých srdcí.

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) Přednáška říká, že odsuzovat druhé je „nejnebezpečnější věc, kterou člověk může udělat“. Co když se takto nechováš vůči druhým, ale vůči sobě? Je to lepší? Proč ano nebo proč ne?
- 2) Vyprávějte příběhy z vašeho života, které jsou příkladem toho, kdy jste:
  - a) přišli do nádvoří Boží lásky
  - b) vstoupili do svatyně modlitby a společenství s ním
  - c) vstoupili do svatyně svatých, kde jste měli plný vztah s Bohem vesmíru

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Připojte další část nebo vybarvěte váš osmiúhelníkový model.
2. Aktivita je součástí této přednášky. Vytvořte svatyni s použitím papíru nebo vyjděte ven z místnosti a použijte nábytek nebo si jej jednoduše namalujte. Pokud si vyberete tuto možnost, ať každý z vás namaluje svou vlastní verzi a vezme si ji domů pro použití při svých osobních pobožnostech; požádejte je, aby se o své myšlenky sdíleli později v průběhu týdne.

Smrt a peklo

OBĚTAVÁ LÁSKA

V tomto modlitebním týdnu studujeme několik věroučných bodů Církve adventistů sedmého dne. Znovu a znovu jsme se přesvědčili o tom, že každá jednotlivá biblická pravda ukazuje na jednu velkou Boží pravdu vtělenou v Ježíši Kristu. Každé pravdivé biblické učení slouží jako lupa, prostřednictvím které můžeme jasněji vidět Boží charakter nesobecké a obětavé lásky. Ellen Whiteová shrnula adventistické poselství jako „zjevení Božího charakteru, Boží lásky“ (*Perly moudrosti*, str. 212). Jakékoli učení, které stojí v protikladu k základnímu poznání, že „Bůh je láska“ (1J 4,8), je nesprávné, protože tomuto poznání protiče. Hodnota učení je tedy ve skutečnosti dána schopností představit Boha jako laskavou bytost.

Povšimněte si, jak Ellen Whiteová popisuje smysl biblického studia: „Měli byste hledat v Bibli, protože ta mluví o Ježíši. Když čtete Bibli, vidíte Ježíšovu jedinečnou krásu jeho charakteru. Zamilujete si muže z Golgoty a při každém kroku můžete říci světu: ‚Jeho cesty vedou k blaženosti a všechny jeho stezky ku pokoji‘“ (*Life*

Sketches, str. 293). To je tak nádherné!

To důležité je studium Bible, říká Ellen Whiteová.

Ale proč?

Protože zjevuje jedinečnou krásu Ježíšova charakteru!

A co se stane, když se setkáte s Ježíšem v Písmu? Zamilujete si jej. Problémem je, že často studujeme a kážeme z Bible, a přitom nemáme Ježíše na mysli. A když už se o něm zmíníme, je to jen okrajová poznámka. V této věci bychom měli mít naprosto jasno: Ježíš není částí našeho poselství. *Ježíš je celé naše poselství.* To platí do té míry, že pokud není Ježíš ve středu našeho poselství, pak nekážeme „pravdu“, bez ohledu na to, jak jsme vynalézaví. Učení o stavu mrtvých je příkladem biblické pravdy, která může zjevit Boží úžasnou lásku v Kristu. Je smutné, že toto učení se zredukovalo pouze na textové argumenty, které mají dokázat, že lidé po smrti nic nevědí, a že tedy nikdo neodchází hned po smrti přímo do nebe nebo do pekla. Řekněme to naprosto jasně: biblické texty jsou důležité, ale proč jsou důležité? Je to proto,

že dokazují skutečnost, že mrtví jsou skutečně mrtví? Ne! Jsou důležité proto, že biblická pravda o smrti otevírá okno, které nám pomůže pochopit skutečnou podstatu Kristova utrpení a smrti na Golgotě. Ta zase zjevuje pravou podstatu Boží lásky s dech be-rourcí čistotou.

Zaměříme se nyní na toto důležité téma a sledujeme, co objevíme.

SMRT PODLE BIBLE

Bible nás učí, že existují dva druhy smrti. V knize Zjevení Jana je napsáno, že existuje něco, co se nazývá „druhá smrt“ (Zj 2,11; 20,6.14; 21,8). Můžeme logicky odvodit, že pokud existuje druhá smrt, pak musí existovat i první smrt. V Mt 10,28 Ježíš vysvětluje základní rozdíl mezi těmito dvěma druhy smrti: „Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle.“ První smrt je pouze zabití těla. To je tedy běžná smrt, kterou umírá každý člověk a každý ji také zná. Jako adventisté sedmého dne to chápeme tak, že první smrt uvede člověka do nevědomého stavu podobného spánku. Když člověk zemře první smrtí, neodchází hned do nebe nebo do pekla.

Nicméně zde to nekončí. Jestliže totiž člověk zemře první smrtí, není to jeho definitivní konec. Z první smrti bude člověk vzkříšen – ať je dobrý, nebo zlý. Ježíš jasně prohlásil: „Přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení“ (J 5,28.29). Takže když lidé zemřou první smrtí

a jsou poté znovu vzkříšeni, musí existovat důvod, proč povstanou k životu. Důvodem je, že když člověk zemře první smrtí, Bůh v nějaké formě uchovává základní osobnost a charakter člověka, ačkoli je tělo ve stavu nevědomí, naprosto bez života. Bible to říká takto: „A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal“ (Kaz 12,7).

Výrazem „prach“ je myšleno lidské tělo, které se po smrti člověka vrací do země jako organická hmota. „Duch“, který se vrací k Bohu, je komplexem celé osobnosti; zahrnuje myšlenky, pocity, motivace – všechno, co určuje jedinečnou identitu a morální charakter jednotlivce. Tento „duch“ je Bohem jednoduše uchovávan ve stavu nevědomí a očekává okamžik vzkříšení, kdy Bůh znovuobnoví fyzické tělo spolu s duchem a opět tak vznikne vědomý život.

Ellen Whiteová to vysvětluje takto: „Naše osobní identita je uchovávána pro den vzkříšení, ačkoliv se nejedná o stejné částičky hmoty, které byly vloženy do hrobu. Toto zázračné Boží dílo je pro člověka tajemstvím. Duch – charakter člověka – se vrací k Bohu, kde je uchovávan. Při vzkříšení bude mít každý člověk svůj vlastní charakter. Bůh v určeném čase povolá mrtvé a vdechne jim opět dech života a dá opět suchým kostem život“ (*Heaven*, str. 40).

Je to podobné, jako když se vezme harddisk z počítače, na němž je záznam všech jedinečných informací, které majitel počítače shromáždil, a my tyto informace vezmeme a odložíme je na chvíli stranou. Později

nainstalujeme všechny tyto informace do nového počítače. Když člověk zemře první smrtí, tělo se rozpadne na prach a Bůh uchová informace o konkrétní podobě jednotlivce pro okamžik vzkříšení. V té chvíli se člověk dočká jedné ze dvou věcí: buď dostane dar nesmrtelnosti, nebo prožije druhou smrt.

Co tedy můžeme říci o druhé smrti? Co to je? Jak k ní dojde?

Vraťme se do Matouše 10,28, kde Ježíš rozlišuje mezi první a druhou smrtí: „Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle.“ Slovo, které je zde přeloženo jako duše, je v řeckém textu *psyché*. Tento výraz popisuje mysl se vším, co v ní je. Již dříve jsme to označovali jako charakter člověka nebo celý obsah jeho individuální identity. Zatímco první smrt se týká pouze zabítí těla nebo biologických aspektů osoby, druhá smrt zahrnuje úplné vymazání těla i duše člověka z existence. Je to konečné zničení zlých lidí, kteří „zmizí, jako by nikdy nebyvali“ (Abd 16).

Je velmi důležité pochopit, jak dochází ke druhé smrti a co ji způsobuje. Ježíš to docela jasně naznačil u Jana 5,29. Zlí lidé povstanou k životu z první smrti v okamžiku, který Ježíš nazývá „vzkříšení k odsouzení“. Odsouzení je psychologický fenomén. Jedná se o mentální a emocionální proces, kdy se člověk střetává s realitou vlastní viny při narušení vztahů, za které je zodpovědný. Když jsou vzkříšení bezbožní lidé, nebudou po druhé zničeni pouze fyzicky. Spatří velmi zřetelně úplný záznam svého

života, který je v kontrastu se světlem Boží sebeobětavé lásky.

Zjevení 20 tuto scénu barvitě popisuje: „Viděl jsem velký bělostný trůn a toho, kdo na něm seděl; před jeho pohledem zmizela země i nebe a už pro ně nebylo místa. Viděl jsem mrtvé, mocné i prosté, jak stojí před trůnem, a byly otevřeny knihy. Ještě jedna kniha byla otevřena, kniha života. A mrtví byli souzeni podle svých činů zapsaných v těch knihách. Moře vydalo své mrtvé, i smrt a její říše vydaly své mrtvé a všichni byli souzeni podle svých činů. Pak smrt i její říše byly uvrženy do hořícího jezera. To je druhá smrt: hořící jezero. A kdo nebyl zapsán v knize života, byl uvržen do hořícího jezera“ (Zj 20,11–15).

To je nesmírně smutný text Písma, protože popisuje závěrečné zničení bezbožných. Každý z nich byl lidskou bytostí, kterou Bůh velmi miloval; každý z nich byl jednotlivcem, kterému byl dán věčný život v Kristu. Každý z nich byl člověkem, který vytrvale odmítal Boží lásku až do okamžiku vlastního zničení. Měli bychom si v tomto textu povšimnout, jak bezbožní zažívají druhou smrt. Chtěl bych se zmínit o základních čtyřech aspektech:

- 1) Druhá smrt začíná plným zjevením všemohoucího Boha, který sedí „na velkém bílém trůnu“, se svou „tváří“ obrácenou k překvapeným lidem. Apoštol Pavel tuto událost nazývá „den hněvu, kdy se zjeví spravedlivý Boží soud“ (Ř 2,5). Hněv se objevuje po *zjevení* Boha. Lidé si uvědomí, čím vším se provinili.
- 2) Když se bezbožní postaví před Boha, nebude pro ně „nalezeno mís-

to“. To jsou nepochybně ta nejšmutnější slova v celé lidské literatuře. Druhá smrt se projevuje naprostou osamocенostí a v nejhlubším slova smyslu se jedná o naprosté „nepatření“ nikam. Bezbožní, stojící před Božím trůnem a hledící na Boha, si velmi intenzivně uvědomí, že do Božeho království nepatří. Že pro ně v nebi „není místo“. Ti, kteří jsou nepřekonatelně spojeni se sobectvím, se nehodí do vesmíru, v němž vládne absolutní pravidlo sebeobětavé lásky. Nemohou existovat ani žít ve společnosti bytostí, které zcela žijí jedna pro druhou. Takovou společnost ani nedokážou pochopit. Nádhera dávání a přijímání je nad jejich schopnosti pochopit to a ocenit. Hřích učinil jejich srdce v oblasti lásky velmi povrchním. Vzpoura v nich narušila jemné impulzy jejich nitra. Sobectví potlačilo jejich lidskou citlivost.

Druhá smrt konfrontuje bezbožné s realitou jejich naprosté bezvýznamnosti, protože život bez Dárce života nemá žádný smysl. To jediné, co pociťují, je naprostá osamělost, protože bez Boha, se kterým musíme být úzce spojeni, neexistují žádné uspokojivé vztahy. Jejich nitro naplnil pocit zoufalé bezvýznamnosti, protože bez Boha nemohou pociťovat vědomí osobní hodnoty, kterou nám Bůh dal tím, že nás stvořil ke svému obrazu. *Sebestředný život nakonec vede k nenávisti sebe sama.* Sobectví je svou podstatou izolace od všech ostatních. Je to ztráta schopnosti přijímat a dávat lásku. Ve vesmíru, kde základním životním principem je obětavá láska, „pro takové lidi není místo“. Takoví

lidé se budou utápět v lítostivém sebepovržení, které přerůstá v silný pocit naprosté opuštěnosti.

3) Když se bezbožní postaví před Boha, „knihy“ jsou „otevřeny“ a budou „souzeni podle svých činů zapsaných v těch knihách“. Jinými slovy musí čelit plné realitě svých hříchů a veškeré vině, kterou nese jejich svědomí. O tom Ježíš mluvil, když řekl, že budou vzkříšeni „k odsouzení“. Každý sobecký skutek jejich života se promítne před jejich očima jako živý obraz. Druhá smrt staví člověka před nesmlouvavou realitu jeho hřichu, která není umenšena Boží milostí. Jednou spáchaný hřích se v naší mysli stává živou skutečností. Je zaznamenán ve svědomí a je třeba ho vyřešit – odpuštěním, nebo utrpením. Odpuštění je možné pouze díky Boží milostivé lásce. Jedinou alternativou k odpuštění je utrpení. Proto Bůh může odpustit pouze tak, že sám vydržel utrpení, které přináší hřích.

Tíha hrozného odsouzení, které přináší hřích, dolehne plnou vahou na životní sílu člověka. Všichni lidé jsou hříšníci. Proto všichni podléhají odsouzení. Toto odsouzení nakonec vloží nesnesitelnou vinu na ty, kdo odmítnou přijmout uzdravující a odpuštějící Boží lásku. Vědomí Boží lásky a přijetí je jedinou silou, která má schopnost vyvážit moc hřichu a zabránit zničení člověka. Abychom pochopili, co má Bible na mysli, když říká: „Byly otevřeny knihy ... a mrtví byli souzeni“, snažte si představit, jaké by to bylo, kdybyste si plně uvědomovali každý hřích, který jste kdy spáchali – každou špatnou myšlenku, pocit a čin.

Plně byste vnímali všechny hříchy najednou, s každým nepřijemným detailem, který zasahuje vaše nitro. Nenabízí se však žádné východisko. Potom přidejte k tomuto hroznému obrazu naprostou absenci milosti. Žádná myšlenka na odpuštění. Žádné vědomí přijetí. Žádný obraz Boha, který ochotně odpouští každý hřích.

Jak by vypadal takový okamžik ve vašem životě? Víím, že by vypadal podobně jako můj. Žádná slova nedokážou popsat rozzechvělost mysli při takovém utrpení. Jediný důvod, proč nemusíme čelit plné síle naší viny, je plán spasení. Uvedl ho do života milující Stvořitel a lidské svědomí zahalil závojem milosti. Ten působí jako ochrana od plných důsledků hříchu.

4) Poté, co bezbožní spatří záznamy svého života s plnou vahou své viny, budou zničeni ohněm. Bůh je v celé Bibli spojován s ohněm.

- Mojžíš se setkal s Bohem u hořícího keře (Ex 3,2).
- Boží zákon je nazván „ohnivým zákonem“ (Dt 33,2; ČSP).
- Hospodinova „sláva“ je popsána jako „stravující oheň“ (Ex 24,17).
- Boží trůn je popsán jako ohnivý a z něj vytéká ohnivá řeka (Da 7,9.10).
- Boží láska je přirovnána k žaru ohně (Pís 8,6).
- Apoštol Pavel uvádí, že „naš Bůh je oheň stravující“ (Žd 12,29).

Bůh je popsán jako stravující oheň z jednoho prostého důvodu: protože jasná realita jeho nesobecké lásky stojí v naprostém protikladu k tomu, co je opakem lásky. Sebestředné bytosti nemohou vstoupit do Boží

přítomnosti, aniž by prožily naprostý duševní a emocionální rozklad pod devastující vahou svých provinění. Ellen Whiteová jde přímo k jádru věci: „Hospodin Izraeli pravil: ‚Obrátím na tebe svou ruku, vytavím tvou strusku jako louhem, odloučím všechny tvé přimíšeniny.‘ (Iz 4,4; 1,25) ‚Náš Bůh je‘ pro každý hřích ‚oheň stravující‘ (Žd 12,29). Duch svatý spaluje hřích v každém, kdo se podřizuje jeho moci. Pokud však lidé setrvávají v hříchu, ztotožňují se s ním. Boží sláva, která ničí hřích, zničí i je“ (*Touha věků*, str. 63).

Lidé byli původně stvořeni v dokonale nevinném stavu, schopní života v Boží bezprostřední přítomnosti, s naprostým pokojem a radostí (Gn 1–2). Když hřích vstoupil do našeho světa, jediné, co jsme mohli prožívat v Boží přítomnosti, byla muka naší viny (Gn 3,7–10). Bůh vysvětlil Mojžíšovi: „Nemůžeš spatřit mou tvář, neboť člověk mě nesmí spatřit, má-li zůstat naživu“ (Ex 33,20). Tato výpověď nespočívá ve výhrůžce „jestliže mě spatříš, já tě zabiju“, ale spíše „jestliže mě uvidíš, zemřeš pro kontrast mezi mou svatostí a tvou hříšností“. Hřích v Boží přítomnosti nemůže přežít. Nicméně na konci našeho příběhu Písmo o vykoupených říká: „Budou hledět na jeho tvář a na čele ponosou jeho jméno“ (Zj 22,4). Mocí Boží milosti dojde k obnovení nevinnosti na jejich „čelech“, v jejich myslích. Tak budou moci vykoupení žít v Boží přítomnosti a nezakusí žádný pocit viny.

To však neplatí o bezbožných. Bible nás informuje, že všechny lidské bytosti, spravedliví i bezbožní, se

budou muset postavit před ohnivou skutečnost Boží přítomnosti. Obě skupiny však nezakusí oheň stejným způsobem. Zatímco ti, kdo jsou obnoveni k nevinnosti, nakonec vstoupí do Boží přítomnosti a budou se s ním cítit jako doma, pro bezbožné bude Boží přítomnost „stravujícím ohněm“. Závěrečné zničení bezbožných popisuje Ellen Whiteová takto: „Bůh se neprojevívá jako nějaký tyran. Ti, kdo odmítli jeho milost, sklídí, co zaseli. Bůh je zdrojem života, a když se někdo rozhodne sloužit hříchu, odvrací se od Boha a připravuje se o život. V Písmu čteme: ‚Odcizili se Božímu životu‘ (Ef 4,18). Kristus říká: ‚Všichni, kdo mne nenávidí, milují smrt‘ (Př 8,36). Bůh jim dává časově omezenou příležitost, aby mohli rozvinout svoji povahu a uplatnit své zásady. Potom budou sklízet následky vlastního rozhodnutí. Satan a jeho stoupenci se svým vzpurným životem natolik vzdálili souladu s Bohem, že sama Boží přítomnost je pro ně spalujícím ohněm. Sláva Boha, který je láska, je zničí“ (*Touha Věků*, str. 491).

To, co jsme nyní zjistili, je skutečná pravda o pekle. Peklo je obdobou druhé smrti. Bůh neodsoudí bezbožné k věčnému trestu v plamenech podsvětí nebo k životu na nějakém odloučeném místě ve vesmíru. Budou vzkříšeni, aby viděli záznam svých životů při závěrečném účtování. Pak zahynou navěky, „jako by nikdy nebyli“ (Abd 16; ČSP). To nejdůležitější zjištění ale je, že ani jeden člověk nemusí zakusit druhou smrt, protože Ježíš ji podstoupil za nás – a zvítězil. On sám zakusil druhou smrt každého člověka

a smrt ho nemohla zadržet, protože byl bez hříchu.

Jaká láska!

Nyní, když jsme pochopili podstatu druhé smrti a rozdíl mezi první a druhou smrtí, jsme připraveni přemýšlet nad tím, co Ježíš pro nás podstoupil a jaký zápas prožil v zahradě Getsemane a na kříži. První i druhá smrt jsou důsledky hříchu. Ale první smrt je dočasná a je způsobena fyzickými příčinami, jako je nemoc, tragédie nebo stáří. Druhá smrt se neodehrává pouze na úrovni fyzické, ale také na psychologické úrovni. Je způsobena smrtelnou mocí viny. První smrt v určitém smyslu vlastně není vůbec smrtí. Ježíš ji nazývá spánkem. Vzpomeňme si například na mladou dívku, kterou Ježíš vzkřísil. Když vstoupil do dívčina domu poté, co ho požádali, aby přišel a uzdravil ji, řekl Ježíš zarmouceným: „Neplačte, nezemřela, ale spí“ (L 8,52). Všimněte si, že Ježíš nejenom řekl, že dívka spí, ale postoupil o krok dále. Jasně řekl: „Nezemřela.“ Protože nepochopili, co tím chce říci, „posmívali se mu, protože věděli, že zemřela“ (L 8,53). Ježíš však nepřijal jejich názor. Věděl, že dívka zemřela první smrtí. Věděl však také, že není mrtvá v konečném kontextu druhé smrti. Aby dokázal, co tím myslel, probudil dívku ze spánku první smrti.

Bible říká: „Mzdou hříchu je smrt“ (Ř 6,23) – nemyslí se tím však pouze první smrt. Když Bible říká, že „Kristus zemřel za naše hříchy“ (1K 15,3) a že šel na kříž, aby „zakusil smrt za všechny“ (Žd 2,9), nemyslí se tím pouze první smrt. Konečnou mzdou hříchu je druhá smrt. Z toho tedy

vyplývá, že Ježíš nás mohl zachránit pouze tím, co sám vydržel a pro nás získal. Pokud by Ježíš prožil pouze první smrt, pak by nás mohl zachránit pouze z první smrti a my bychom museli sami čelit druhé smrti. Úžasnou zprávou však je, že Ježíš naplno podstoupil hroznou realitu druhé smrti. Povšimněme si, jak Ježíš a jeho učedníci vstoupili do zahrady Getsemane. Má se stát něco neuvěřitelného.

Ne, to je slabé slovo.

Má se stát něco mnohem víc než jen neuvěřitelného. Celé dějiny mají vrcholit v jediném osudovém okamžiku, ke kterému neúnavně směřoval každý den a každá událost. Právě nyní, v příští relativně krátké chvíli, se zjeví Boží láska v utrpení a smrti Ježíše Krista. A svět – a samozřejmě ani vesmír – už nikdy nebude stejný.

Sledujte.

Ježíš klesá pod tíhou neviditelného břemene. Učedníci spatřují, že něco není v pořádku. Ježíš jim vysvětluje, co se s ním děje: „Má duše je smutná až k smrti“ (Mt 26,38). Zde Ježíš ukazuje podstatu svého utrpení. Všimněte si, že používá stejné slovo, které již dříve použil pro popis druhé smrti. To proto, aby ji odlišil od smrti první: „Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle.“ Slovo přeložené jako „duše“ je v řeckém textu uvedeno výrazem *psyché*. Přesně toto slovo používá Ježíš nyní, aby vysvětlil, čím prochází. V Getsemane Ježíš říká, že umírá na úrovni „psyché“ své bytosti. Umírá uvnitř, v důsledku smrtelné moci našeho hříchu a viny.

Neumírá v důsledku nějakého fyzického problému. A přesto umírá! Nikdo mu násilím neodebral krev z jeho těla. A přesto krvácí! Lukáš zaznamenal: „Ježíš v úzkostech zápasil a modlil se ještě usilovněji; jeho pot kanul na zem jako krůpěje krve“ (L 22,44). Potí se krvavým potem v důsledku intenzivního vnitřního stresu, který v něm vyvolal náš hřích. Izajáš 53 nabízí překvapivý pohled na to, co Ježíš pro nás podstoupil. V 6. verši je napsáno: „Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech.“ Potom ve verši 10 (ČSP) říká: „Položí svou duši jako oběť za vinu.“ A nakonec se podívejme do verše 12: „Vydal sám sebe (dosl. svou duši) a byl počten mezi nevěrníky. On nesl hřích mnohých, Bůh jej postihl místo nevěrných.“

To je naprosto ohromující zpráva. Znamená totiž, že Ježíš vstoupil do temné říše našeho hříchu a viny. Nesl ji celou místo nás ve svém svědomí, jako kdyby se provinil On sám. Ze zahrady Getsemane je Ježíš vlečen na kříž. Hřeby probily jeho ruce a nohy. Ano, jeho tělo bylo mučeno. A přesto nevyšlo z jeho úst žádné slovo o fyzické bolesti. Bylo to proto, že jeho duševní utrpení bylo tak silné, že zcela zastínilo jeho fyzickou bolest. Pečlivě si přečtěte každý řádek z tohoto úžasného citátu Ellen Whiteové: „Mnozí lidé umírali pomalou mučivou smrtí; jiní zemřeli na kříži. Jak se liší jejich smrt od smrti Božího drahého Syna? Je pravdou, že zemřel na kříži krutou smrtí; přesto jiní pro jeho drahé jméno trpěli stejně, pokud se týče těles-

ného utrpení. Proč tedy bylo Kristovo utrpení strašnější než utrpení jiných lidí, kteří za něj položili svůj život? Pokud by Kristovo utrpení tvořila pouze fyzická bolest, pak jeho smrt nebyla o nic bolestnější než smrt jiných mučedníků.

Ale tělesná bolest byla jenom malou částí zápasu Božího drahého Syna. Byly na něj vloženy hříchy světa spolu s pocitem hněvu jeho Otce, trpěl trestem za přestoupení zákona. A právě tyto věci zlomily jeho božské srdce. Pocit, že jeho Otec skryl svou tvář – vědomí, že jeho vlastní drahý Otec ho opustil – to vneslo do jeho nitra zoufalství. Muž trpící na Golgotě plně pocítil a uvědomil si oddělení, které hřích vnáší mezi Boha a člověka. Byl obklopen silami temnoty, nepronikl k němu ani jediný paprsek světla, který by osvětlil jeho budoucnost“ (*Testimonies for the Church*, sv. 2, str. 214).

Jakže?

Tělesná bolest byla jenom malou částí zápasu Božího drahého Syna? Ani jediný paprsek světla neosvětlil jeho budoucnost? Co to znamená? Jak Ježíš vlastně trpěl pro mne a pro tebe? Ellen Whiteová nám sděluje tuto hlubokou myšlenku: „Spasitel neviděl za hranice hrobu. Naděje mu nedávala jistotu vítězství nad smrtí ani nezaručovala, že jeho Otec obět přijme. Kristus se bál, že hřích se Bohu natolik protíví, že by jejich odloučení mohlo být věčné“ (*Touha věků*, str. 484). Ohromující! Po určitou dobu, jak naše vina zaplňovala jeho srdce neprostupnou emocionální temnotou, Ježíš nemohl vidět svůj život za hranicí hrobu. Ale teď přichází úžasná věc. Nezůstal

takto uvězněn. Neocitl se v bezvýchodné situaci. Jsou dvě výpovědi, které řekl před svou smrtí na kříži a které naznačují, že nebyl poražen: „Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej opět přijal. Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám sám od sebe. Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět přijmout. Takový příkaz jsem přijal od svého Otce“ (J 10,17,18).

A v zahradě Getsemane Ježíš řekl Petrovi: „Či myslíš, že bych nemohl poprosit svého Otce, a poslal by mi ihned víc než dvanáct legií andělů?“ (Mt 26,53). Nezapomeňme, co to všechno znamená. Ježíš čelil nebezpečí věčné smrti kvůli lásce ke mně a k vám, ale neustoupil ani o krok. Byl doslova ochotný zemřít navždy a již nikdy nebýt sjednocen se svým Otcem, a to jen proto, aby nás zachránil. Není divu, že apoštol Pavel nazval to, co se odehrálo na Golgotě, Kristovou láskou, „která převyšuje poznání“ (Ef 3,19). Když Ježíš dal svůj život na kříži, projevil úžasnou čistotu a krásu. Bůh doslova miluje všechny ostatní více než sám sebe. Tato myšlenka je tou vzácnou pravdou, kterou o smrti a pekle přinášejí adventisté sedmého dne. Pochopení této pravdy často brání falešné učení o přirozené nesmrtnosti a věčných mukách. Někdo by mohl namítnout: „Ale Ježíš nemohl zakusit druhou smrt, protože druhá smrt je věčná záhuba, ze které již není vzkříšení.“ Právě teď se však ukázala dobrá zpráva: Ježíš nejenže zakusil druhou smrt. On nad ní zvítězil ve chvíli, kdy ji zakoušel.

Apoštol Petr prohlašuje: „Bůh ho vzkřísil; vytrhl jej z bolesti smr-

ti, a smrt ho nemohla udržet ve své moci“ (Sk 2,24). Všimněte si použitého jazyka: „smrt nemohla“ Ježíše udržet. Ale proč? Z jednoho prostého důvodu: „Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona“ (1K 15,56). *Ale Ježíš nikdy nezhřešil.* Ve chvíli největšího pokušení, aby zachránil sám sebe, nás přesto dále miloval. Byl ochoten vynaložit pro naši záchranu jakoukoli cenu. Tuto sebeobětavou lásku prožíval s nezmenšenou bezúhonností až do Getsemane a Golgoty. Tato láska vytvořila dokonalý soulad s Božím zákonem. Jedině díky lásce Ježíš zvítězil nad druhou smrtí. Proto nebylo možné, aby ho druhá smrt udržela ve své moci. Jeho vzkříšení je důkazem jeho vítězství nad naším hříchem, naší vinou a naší smrtí.

Slzy se mi derou do očí a úcta naplňuje mé srdce, když si uvědomím význam Spasitelovy oběti.

Jak mne mohl tak hluboce a nezištně milovat?

Je Bůh opravdu takový?

Může být skutečně pravda, že všemohoucí Bůh vesmíru je tak neuvěřitelně nádherný?

Golgota odpovídá hlasitým ANO!

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) Jaká je tvoje vnitřní reakce na toto poselství? Liší se od tvých předchozích představ o smrti a soudu? Vysvětli.
- 2) V textu se mluví o tom, že vinní lidé se střetávají s „narušením vztahů díky tomu, co spáchali“. Co má autor podle tebe na mysli? Mohou to být ty nejzávažnější hříchy? Proč ano a proč ne? Vysvětli.
- 3) Skutečně jsi Bohu vyznal své hříchy, které jsi spáchal? Pokud ne, stále tak můžeš učinit. Pokud ano, skutečně jsi přijal do svého srdce Ježíše, který zcela přikryl tyto hříchy? Prožíváš takové odpuštění, jako kdybys nikdy nezhřešil? Co ti pomohlo bezvýhradně přijmout Boží lásku?
- 4) Vyjmenuj konkrétní způsoby, jak můžeš předávat nádherný dar prostého odpuštění.

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Doplň nebo vybarvi svůj osmi-stranný model.
2. Potřebné pomůcky: Nech kolovat několik USB disků, harddisků či DVD-ROM a diskutujte o tom, jak jsou užitečné. „Znají“ něco? Mohou něco dělat? Jak by je šlo znovu použít? Je to jako smrt, nebo ne?
3. Potřebné pomůcky: Někdo předem připraví z nějakého filmu o Ježíši scénu ze zahrady Getsemane. Sledujte úryvek společně a potom diskutujte o tom, jaké pocity (ne myšlenky) ve vás vyvolal.

Konec času

LÁSKA, KTERÁ NEPOUŽÍVÁ NÁTŁAK

Jako adventisté sedmého dne jsme podle biblických proroctví lidem doby konce. Někdy studium doby konce teologové nazývají eschatologie. Zaprvé věříme, že hnutí, jehož jsme součástí, bylo v Bibli předpovězeno. Zadruhé věříme, že žijeme v závěrečné fázi lidských dějin. To jsou docela silná vyjádření, která buď mohou lidem ukázat cestu, anebo je uvést ve zmatek. Záleží na tom, jak s nimi mluvíme. Ellen Whiteová rozpoznala, že existuje potenciální nebezpečí, kterému se musíme v našem kázání o událostech poslední doby záměrně vyhnout:

„Krátkost času ukazuje často na naléhavost, s jakou bychom měli usilovat o spravedlnost a snažit se učinit z Krista svého přítele. To by neměla být pro nás hlavní motivace; protože to zavání sobectvím. Je snad potřeba, abychom hrůzy Božího dne měli stále před očima, abychom se přinutit dělat správné věci na základě strachu? Nemělo by to tak být. Ježíš je to, co nás přitahuje – Ježíš je naší motivací, je plný lásky, milosti a soucitu. Chce, abychom se stali přáteli“ (*Signs of the Times*, 17. března 1887).

To je důležité varování pro ty, kdo jsou povoláni zvěstovat proroctví doby konce!

Kazatelé by neměli představovat biblické proroctví způsobem, který vzbuzuje strach. Důvod, proč Bůh zjevuje události doby konce, není, aby nás vyděsil, ale abychom se na ně připravili. Nechce nás vystrašit, ale posunout kupředu. Nechce v nás vzbudit obavy, ale probudit v nás naději a pokoj. Pokud si chci dát s Bohem věci do pořádku pouze proto, že již nezbývá mnoho času, pak ve skutečnosti Boha vůbec neznám nebo k němu nemám žádný vztah. Jde mi o to, abych si zachránil vlastní kůži. I když se může zdát, že sloužím Bohu, sloužím vlastně sám sobě. Je pouze jediný legitimní důvod ke službě Bohu. Jak to řekla Ellen Whiteová: „Ježíš je naší motivací.“ Jeho láska je hnací silou, která nás vede ke zvěstování proroctví o době konce. Pokud spatříme nesobeckou lásku jeho charakteru, vede nás to od zaměření se na sebe sama k lásce k bližnímu.

Podívejme se, co pověděl o tomto tématu král David: „O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat:

abych v domě Hospodinově směl
bydlet po všechny dny, co živ budu,
abych patřil na Hospodinovu vládnost
a zpytoval jeho vůli v chrámu. On mě
ve zlý den schová ve svém stánku,
ukryje v skrýši svého stanu, na skálu
mne zvedne“ (Ž 27,4.5).

Všimněte si, že David se nezaměřu-
je na dobu soužení, ale spíše na krásu
Božího charakteru. Díky tomu prožívá
pocit bezpečí, nemá strach z přicháze-
jícího soužení. Takto bychom měli při-
stupovat i k událostem poslední doby.
Každý z nás se musí sám sebe zeptat,
jestli má k Bohu stejný vztah jako Da-
vid. Jsme skutečně okouzleni „krásou“
Božího charakteru? Pokud ne, měli
bychom usilovat o to, abychom pro-
žívali Boží lásku tak jasně a pravdivě,
že v nás tento pohled vzbudí vděčnou
lásku k našemu úžasnému Stvořiteli.
*Bez této zkušenosti s Bohem vyvolají
v našich ustrašených srdcích události
poslední doby pouze strach před Bo-
hem.*

Nemůžeme správně vykládat udá-
losti doby konce, pokud dovolíme, aby
nám tyto události zahály pohled na
Ježíše. Pokud se tak stane, náš obraz
budoucích událostí bude pokřiven do
nesouvislého sledu děsivých spekulací
a falešných poplachů vypočítaných
tak, aby lidem nahnaly strach. Měli
bychom zdroj jistoty hledat spíše
u Krista. Zaměření se na události
doby konce nevyhnutelně rozvine
nezdravou chuť odhalit „ty špatné
a zlé“, zvěšší hrozbu přicházejícího
nebezpečí a vyvolá v lidech nejistotu,
zdali zvládnou přežít dobu soužení.
Eschatologie je důležitou součástí
našeho poselství. To je jisté. Ale stejně

jako všechny naše ostatní věroučné
body slouží pouze k Bohem určenému
účelu. Měla by být oknem, prostřed-
nictvím kterého uvidíme Boží lásku.

Podívejme se tedy na události doby
konce z této perspektivy.

HLAVNÍ DYNAMIKA

UDÁLOSTÍ DOBY KONCE

Začneme naše zkoumání eschatologie
jednoduchou otázkou: Co stojí v poza-
dí událostí, ke kterým má dojít v závě-
ru lidské historie?

Ježíš nám odpovídá u Jana 16,1–4:
„To jsem vám pověděl, abyste se ne-
dali svést. Budou vás vylučovat ze
synagog; ano, přichází hodina, že ten,
kdo vás zabije, bude se domnívat, že
tím uctívá Boha. To s vámi budou či-
nit, protože nepoznali Otce ani mne.
Ale to jsem vám pověděl, abyste si
vzpomněli na má slova, až přijde ta
hodina.“

No tedy!

Nepřehlédněte to, co nám zde Ježíš
říká, protože je to velmi důležité. Ježíš
vlastně říká: „Takto to bude vypadat
na konci světových dějin: budou zde
ti, kdo ve svém nitru mají obraz Boha,
který je vede k tomu, aby ve jménu
Božím zabíjeli. Jejich teologické pře-
svědčení je povede k násilným činům.
Zapojí se do masového pronásledo-
vání a budou si přitom myslet, že tím
slouží Bohu.“ Pokud by ale poznali
Boha takového, jaký skutečně je, ni-
kdy by nepoužívali násilí v jeho jmé-
nu. Vidíte ty důsledky? To znamená,
že nejdůležitější otázkou, na kterou si
musíme odpovědět, je to, jaký obraz
Božího charakteru neseme v našich
srdcích. To také znamená, že přesné

zjevení Božího charakteru je poselstvím, které musíme aktivně zvěstovat světu!

Proč?

Protože podle Ježíše máme my lidé sklon nesprávně interpretovat Boží charakter, a to až do té míry, že nám umožní uplatňovat násilí v jeho jménu. Tento teologický postoj skutečně převažoval po většinu doby trvání lidských dějin. Vedl k tak rozsáhlému používání násilí, že se část světových dějin nazývala dobou temna. Ve staré době pohanského náboženství lidé věřili, že božstvo požaduje jejich utrpení k usmíření svého hněvu. Člověk se musel podrobit rozhodnutím a jednáním náboženských vůdců, která mu ubližovala, nebo mu dokonce vzala život. Jindy to zase znamenalo jít do války v Božím jménu a v některých případech nabízet bohům lidskou oběť. Takový přístup bychom mohli nazvat teologií usmiřování.

Základní myšlenka takové teologie je velmi jednoduchá a hrozivě temná – podle ní je Božím základním postojem k lidem odsouzení a hněv. Pokud Bohu nenabídneme nějakou formu oběti, abychom usmířili jeho hněv, postihne nás ničivými soudy. Při hledání usmíření je možné použít také individuální skutky pokání: emocionální ponižování, tělesné sebepoškozování, placení peněz církvi nebo vykonávání řady skutků předepsaných náboženským systémem. Takové jednání může mít formu křížové výpravy proti viníkům, při které se člověk nebo skupina lidí stane obětí nabízenou Bohu. Bůh Bible – jediný pravý Bůh – však starozákonnímu Izraeli výslovně

řekl, že není Bohem, který by vyžadoval usmíření:

„Opustili mě, cizím mi učinili toto místo a pálili na něm kadidlo jiným bohům, které neznali oni ani jejich otcové ani judští králové, a toto místo naplnili krví nevinných. Vybudovali posvátná návrší Baalova, aby Baalovi jako zápalné oběti pálili v ohni své syny. K tomu jsem jim přece nedal příkaz, ani jsem o tom nemluvil, ani mi to na mysl nepřišlo“ (Jr 19,4.5).

Povšimněte si posledního výrazu: „Ani mi to na mysl nepřišlo.“ Teologie usmiřování Boha je Bohu naprosto cizí. Je však hluboko zakořeněna v lidské psychice, protože je přirozeným produktem naší viny. Pocit viny v nás způsobuje, že špatné věci, které se nám stávají, si vykládáme jako Boží tresty, které nás mají naopak přivést k hledání Boží přízné prostřednictvím nejrůznějších obětí. Uvažujme nad tím velmi pečlivě, protože jsme se ocitli před velkým zjevením ohledně konečných událostí. Ježíš byl vlastně ukřižován náboženskými lidmi, kteří věřili ve spasení ze skutků. Měli ve svém srdci obraz Boha, kterého je třeba usmiřovat. Náboženští vůdcové si uvědomili, že ztrácejí nad lidmi kontrolu. Na základě snahy Boha usmiřovat došli k pragmatickému rozhodnutí, které přirozeně vyplývalo z jejich pokřiveného obrazu Boha: „Nechápejte, že je pro vás lépe, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby zahynul celý národ“ (J 11,50).

Představovali si, že zabitím Ježíše se vyhnou přicházející katastrofě. Podobně bude podle Ježíše závěrečné pronásledování v lidských dějinách

vyrůstat z překrouceného obrazu Boha, který umožní pronásledovatelům zdůvodnit si vše tím, že slouží Bohu prostřednictvím násilného politicko-náboženského systému. Ježíš jasně řekl, o co jde, když lidé k čemukoli nutí druhé v Božím jménu: „To s vámi budou činit, protože nepoznali Otce ani mne.“ Jinými slovy, znát Boha jako Boha znamená zavrhnout používání násilí v jeho jménu.

Nyní jsme pochopili hlavní otázku, která bude hrát roli při událostech doby konce lidských dějin. Svět bude rozdělen na pronásledovatele a pronásledované a každý člověk bude jednat podle představy o Bohu, kterou má ve svém srdci.

Nyní pojďme ještě o kousek dál.

ROZDÍLNÉ DRUHY MOCI

V Mt 24 Ježíš představuje seznam toho, co nazýváme znameními doby konce. Ve verši 14 mluví o závěrečném a nejdůležitějším znamení ze všech: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ V tomto vyjádření Ježíš používá velmi konkrétní a známý jazyk lidí své doby. Když vyslovil slovo „evangelium“, v řečtině *euaggelion* (čti: *evangelion*), použil Ježíš běžný termín pro vojenské vítězství. Jestliže starověká říše vyhrála díky svým zbraním nějakou bitvu, používalo se slovo *euaggelion* při zvěstování této „dobré zprávy“ o vítězství. Ježíš vzal toto slovo běžně používané pro vojenské vítězství a záměrně ho použil v jiném významu. Chtěl tak ukázat příchod nového druhu království založeného

na jiném druhu moci. Jeho království se nedá s ničím srovnat. Je vlastně v naprostém protikladu k našim strukturám moci ve světě.

Ježíš přišel do našeho světa a založil svou církev na principu nenásilné lásky. V běžném jazyce své doby Ježíš popsal vztahový rozměr svého království slovem *agapé*. Ježíš také představil nejvyšší projev tohoto principu: „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16).

Úplné dávání definuje Boží způsob existence.

Na kříži dal Bůh sám sebe. Trpěl a zemřel, aby ukázal svou lásku vůči nám. Tato láska je jedinou mocí, kterou použil pro naše spasení. Kříž ukazuje, že Bůh se zajímá pouze o to, aby přitáhl lidi k sobě tím, že použije úžasnou moc své lásky. Platí to i opačně. Nemá zájem o povrchní podřízení se s použitím nátlaku. Ježíš uplatňoval princip nenásilné lásky v mezilidských vztazích v obecnější rovině, ale také ve vztazích v církvi. Podívejme se do Matouše 20,25–28: „Víte, že vládcové panují nad národy a velící je utlačují. Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem. Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“

Tak Ježíš chtěl, aby vypadala jeho církev. Tak měla působit. A prostřednictvím takové církve Ježíš chce světu představit svůj charakter. Ježíš je rozhodným zastáncem svobody. Je od-

půrcem násilí. Jeho život, smrt a učení vycházely ze systému založeného na vztazích, nepoužíval manipulaci v jednání s druhými lidmi. Jeho království se stavělo proti vnucování teologických přístupů, emocionálních myšlenek nebo občanských povinností ve vztahu člověka k Bohu. Poté, co Ježíš odešel z tohoto světa, založil svou církev na principu lásky a svobody. Jeho učedníci šířili jeho království dvěma způsoby: (a) kázáním evangelia neboli dobré zprávy o Boží nenásilné lásce jako jediném opravdovém základu pro vztah člověka s Bohem a (b) prožíváním jeho lásky v církvi, ve společenství lidu smlouvy. To znamená, že muži a ženy se mohou připojit k církvi pouze na základě dobrovolné odpovědi na Boží lásku.

Církev neměla být systémem, který vynucuje svou věrouku prostřednictvím zákona, ale spíše smluvním společenstvím, které ukazuje přitažlivou krásu Božího charakteru. Jejím posláním mělo být pozvání s možností svobodného přijetí či odmítnutí. Nenásilná láska je základním principem evangelia. Díky tomu dokážeme pochopit, že každý politický a náboženský systém, který se pokouší používat násilí v Kristově jménu, je ve skutečnosti antikristem. A to nás přivádí k proroctvím Daniela a Zjevení.

DANIEL A ZJEVENÍ

Daniel a Zjevení vyprávějí Ježíšův příběh o tom, jak se svod a násilí snaží zvítězit nad láskou a pravdou. To je základní logika vložená do biblických proroctví. Pokud ji nepochopíme, můžeme se zcela minout cíle.

Tak to pojďme rozluštit.

Daniel nám ukazuje řadu světových říší. Každá si činí nárok na nadřazenost díky použití brutální síly. Každá z nich také nevyhnutelně zaniká, když se ujme vlády říše nová. Daniel popisuje tento cyklus násilí v Da 8,4–9 (ČSP):

„Viděl jsem, jak beran trkal na západ a na sever a na jih, a žádné zvíře před ním nemohlo obstát ani nebylo, kdo by z jeho ruky vysvobodil. Dělal si, co se mu líbilo, a vyvýšil se. Zatímco jsem se to snažil pochopit, hle, od západu přes celou zemi přicházel kozel, aniž by se dotýkal země, a ten kozel měl mezi očima viditelný roh. Když se přiblížil až k beranovi vybavenému dvěma rohy, kterého jsem spatřil stát před branou, rozeběhl se k němu se zuřivou silou. Viděl jsem, jak na berana naběhl. Rozzuřil se na něj a zasáhl toho berana, až mu roztránil oba rohy. Beran neměl sílu, aby před ním obstál. Ten ho porazil na zem, podupal ho a nebylo, kdo by berana z jeho ruky vysvobodil. Kozel se nadmíru vyvýšil. Ale když zesílil, jeho veliký roh se zlomil a místo něho vyrostly viditelné čtyři, a to na čtyři strany světa. Pak z jedné z nich vyrazil jakýsi nepatrný roh, ale neobyčejně vzrostl k jihu i k východu i k Ozdobě.“

Všimněte si stupňujícího sebevyvyšování, které nám Daniel představuje:

— „vyvýšil se“ (8,4)

— „nadmíru se vyvýšil“ (8,8)

— „neobyčejně vzrostl“ (8,9)

A také si povšimněme jazyka násilí a moci:

— „zuřivou silou“ (8,6)

— „naběhl na“ (8,7)

— „rozzuřil se na něj a zasáhl ho“
(8,7)

— „porazil na zem“ (8,7)

— „podupal ho“ (8,7)

Každé království vystřídalo předchozí použitím síly. Když Daniel popisuje poslední království v prorocké linii, ve verši 24 a 25 říká: „Jeho síla bude mocná, ne však v jeho síle. A bude mimořádně ničit a prosadí se, vykoná to, zničí i mocné, ba i lid svatých. A pro svou vychytralost dokáže prosadit i podvod. Když se v srdci vyvýší, v míru bude ničit mnohé, ano i proti Veliteli velitelů se bude stavět, tedy bez zásahu ruky bude rozdrčen“ (ČSP).

Jak se království střídají, zkáza a svod jsou prostředky, kterými tato království vyvyšují sebe sama. Ale potom Daniel ukazuje něco velikého, ale přitom zcela odlišného. Tento mocný systém dobývá vše, co mu stojí v cestě, a dokonce zaútočí proti „Veliteli velitelů“, kterým je Mesiáš. V Ježíši sebevyvýšení dosáhlo vrcholu, ale ne způsobem, který bychom očekávali. Když toto království zaútočilo proti Ježíši, Daniel říká, že bylo „bez zásahu ruky rozdrčeno“. Jinými slovy, Ježíš nedobýval svět způsobem, který používaly lidské mocenské struktury. Používal principy, které fungovaly přesně opačně než principy království tohoto světa. Pozemská království se uchýlovala k podvodům a násilí. Jeho zbraní byla pravda projevená v lásce.

V Danielovi 9. kapitole se dozvíme více podrobností o Mesiášově cestě k vítězství. A je to něco ohromujícího. Všimněte si verše 26: „Pomazaný (Mesiáš) bude zahlazen a nebude

již.“ A ve verši 27. je řečeno: „Potvrdí smlouvu s mnohými v týdnu posledním. Až pak ten týden dojde do půli, obětem i darům učiní konec“ (B21). Toto je proroctví, které předpovídá Ježíšovu sebeobětující smrt. Jediný skutečný král světa dobrovolně obětoval svůj život na Golgotě – „nebude již“.

Jak silné!

Daniel chce, abychom pochopili, že Král Ježíš používá jiný druh moci. Ježíš šel na kříž i kvůli svým nepřátelům, obětoval se za nás všechny, za vzpurné a padlé lidské bytosti. Strpěl, abychom se na něho hněvali, a přesto nás nepřestal milovat. Toto proroctví popisuje, že Ježíš bez odporu vydal sám sebe sjednocené moci církve a státu. Náboženský systém judaismu a politická moc Říma se spojily ve snaze zabít Ježíše. Byl ukřižován nábožensko-politickým uskupením. Je úžasné, že i když byl Ježíš Bohem, a měl tak vlastně nad svými nepřáteli moc, svobodně se rozhodl podřídit se jejich násilí. V evangeliu Jana 10,18 Ježíš řekl: „Nikdo mi ho (můj život) nebere, ale já jej dávám sám od sebe.“ V Kristu máme před sebou Krále vesmíru, který dobývá království našeho světa. Jak to však dělá? Tím, že sám sebe obětuje naší nenávisti a hněvu!

Lidská přirozenost i všechna království světa působí na principu pudu sebezáchovy za jakoukoli cenu.

Zabij, nebo budeš zabit.

Oko za oko.

Rána na ránu.

Ty mě udeříš, já ti to vrátím.

A kdo má největší sílu, vyhrává.

Ježíš vstoupil do tohoto uzavřeného kruhu násilí a udělal něco, co bylo

zcela v rozporu s lidskou přirozeností: miloval tvář i tvář zlu. Apoštol Petr vysvětluje v 1Pt 2,23–25: „Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jež soudí spravedlivě. On na svém těle vzal naše hříchy na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. Jeho rány vás uzdravily.“ Pouze láska k nepřátelům má moc zničit nenávist a umožňuje, aby se narodil nový vztah. A to je přesně ten uzdravující proces, který nabízí kříž. To, co v Ježíši vidíme, je láska, kterou nemůžeme zničit nenávistí a násilím.

Všechny lásce nepřátelské síly jsou poraženy jeho láskou!

Bez ohledu na to, jaký k němu máme vztah, nikdy nás nepřestane milovat. Když se postavíme proti Boží lásce, čelíme moci, která je silnější než násilí. Můžeme se na něj rozhněvat, ale to ho nezlomí. On se na nás dívá pohledem naplněným odpuštěním až do chvíle, kdy se náš rozhněvaný zrak poddá jeho lásce, nebo ji definitivně odmítneme. To je ústřední poselství Danielových prorocství.

Když se podíváme do knihy Zjevení, vidíme zde stejný příběh: láska vítězí nad zlem. Apoštol Jan začíná knihu Zjevení slovy o tom, že hlavní hrdina jeho knihy zachraňuje a vládne prostřednictvím sebeobětující se lásky.

„Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchu a učinil nás královským kněžstvem Boha, své-

ho Otce – jemu sláva i moc navěky. Amen“ (Zj 1,4–6).

Apoštol Jan chce, abychom pochopili, že Ježíš je Králem, jakému není rovno. Jeho vláda vychází ze skutečnosti, že za nás položil svůj život. Toto poselství se stává jasnější, když Jan popisuje to, co se odehrává v trůnní místnosti vesmíru. Přečtěme si Zj 5,6.7:

„Vtom jsem spatřil, že uprostřed mezi trůnem a těmi čtyřmi bytostmi a starci stojí Beránek, ten obětovaný; měl sedm rohů a sedm očí, což je sedmero duchů Božích vyslaných do celého světa. Přistoupil k tomu, který sedí na trůnu, a přijal knihu z jeho pravice.“

Nyní si všimněte veršů 11 až 13:

„A viděl jsem, jak kolem trůnu a těch bytostí i starců stojí množství andělů – bylo jich na tisíce a na statisíce; slyšel jsem mocným hlasem volat: ‚Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení.‘ A všechno stvoření na nebi, na zemi, pod zemí i v moři, všechno, co v nich jest, slyšel jsem volat: ‚Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!‘“

Ježíš stojí v centru těchto událostí a chval právě proto, že za nás dal svůj život. Právě na tomto vítězném pozadí skrze Ježíšovu vlastní oběť představuje kniha Zjevení závěrečné události dějin. V protikladu k Bohu, který nás zachránil a vládne mocí nenásilné lásky, nás Jan varuje, že „velký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan povede válku proti Ježíši a jeho následovníkům“ (Zj 12,9). Překvapivým oka-

mžikem v příběhu je Zjevení 12,11: „Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti.“ Poselství je jasné. Ježíšův lid zvítězí nad silou satanova pronásledování v době konce tak, že odpoví Kristovou láskou, ne násilnou odvetou. V Ježíšově příběhu skuteční vítězové vyhrávají tím, že něco ztratí. Nenásilná láska je totiž hlubokým tajemným principem pravého vítězství.

Láska, která odmítá odpovědět na zlo zlem!

Láska, která se podřizuje zneužití raději, než aby sama zneužívala!

Láska, která raději zemře, než aby nenáviděla nenávidějící!

Tím, že bychom na nenávist a násilí odpověděli stejně, bychom pouze nenávist a násilí prohlubovali. Tlak vytváří protitlak. Pokud na každý násilný čin odpovíme ještě větším násilím, pak tato řada odvetných činů nikdy neskončí nebo skončí naprostým vzájemným zničením obou soupeřících stran. Ve Zj 13 se setkáváme se šelmou z moře a šelmou ze země, které symbolicky znázorňují papežství a protestantskou Ameriku. Proroctví nás varuje, že tyto dvě síly se nakonec spojí, aby světu vnutily „znamení šelmy“.

- Vzniknou zákony o uctívání Boha, které budou ve jménu Boha znásilňovat svědomí.
- Náboženská svoboda bude nakonec potlačena natolik, že šelma podobná Beránkovi bude „mluvit jako drak“.
- Protestantská Amerika se stane politickým motorem, který přivede

na svět krizi svědomí a morálky jednotlivých lidí.

- Systém bude diktovat, aby „nemohl kupovat ani prodávat, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména“ (Zj 13,17). Jinými slovy, systém použije své ekonomické síly proti všem, kteří se brání jeho nadvládě.

Ve Zjevení se objevují dva druhy moci: moc Beránka proti moci draka. Moc, již používá satan i lidé, které vede, je násilí. V naprostém protikladu k tomu moc, kterou používá Ježíš, je sebeobětavá láska. Láska proti násilí! Tím je vlastně shrnut celý příběh knihy Daniel a Zjevení. Zásadní otázka, kterou si každý člověk musí položit, je: Známe vy i já skutečně Ježíše jako pravé zjevení Božího charakteru? Až se začnou odehrávat závěrečné události světových dějin, každý z nás bude jednat podle toho, jaký obraz Boha má ve svém nitru. Každý z nás buď zaujme místo s těmi, kdo porušují princip náboženské svobody v zájmu zachování sebe sama, nebo bude stát věrně za svobodou svědomí v souladu s Boží nenásilnou láskou.

A v tu chvíli svět skončí.

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) Vyprávějte si mezi sebou o okamžicích, kdy jste byli v pokušení použít nátlak ve jménu lásky, nebo o okamžicích, kdy jste viděli jiné, jak tak jednají. Co bylo výsledkem? Jak si myslíte, že lze takovou situaci řešit?
- 2) Je možné, aby adventisté upadli do snahy přimět druhé (v církvi i mimo ni) věřit nebo jednat pouze určitým způsobem? Jak můžeme přistupovat a měnit takový postoj, aniž bychom sami používali nátlak?
- 3) Je možné zajít příliš daleko v opačném směru a stát se „rohožkou“ či otloukánkem, protože se snažíme „raději podvolit zneužití než sami zneužívat“? Co nás chrání proti takovému postoji?
- 4) Jakým způsobem jsi s druhými sdílel „svůj obraz Boha“ v průběhu minulého měsíce?

SKUPINOVÁ AKTIVITA

1. Doplň nebo vybarvi svůj osmiúhelníkový model.
2. Najděte společně alespoň jeden způsob, při kterém adventistická skupina nebo jednotlivec používají nátlak k tomu, aby druzí lidé uvěřili nebo nějak jednali. Uvědomte si, že je to téměř vždy s dobrými pohnutkami. Jaké to jsou?

Nyní zkuste přijít na přinejmenším dva způsoby, jak ta samá skupina nebo osoba může použít princip nenásilné lásky. Jaký si myslíte, že to přinese výsledek? Zamyslete se nad tím, jaká by měla být reakce osoby nebo skupiny, pokud se jejich cílová skupina nerozhodne jít Boží cestou.

A nyní – jak to můžete praktikovat ve vašem osobním životě? Buďte konkrétní.

Druhý příchod

TOUŽÍCÍ LÁSKA

Biblická pravda o druhém příchodu Ježíše Krista je pro nás adventisty sedmého dne důležitá. Neseme ji totiž v názvu naší církve. Navíc je toto téma úžasné. Slovo „advent“ znamená jednoduše „příchod“. Když říkáme, že jsme adventisté, identifikujeme sami sebe jako lidi, kterým na srdci leží ta nejkrásnější myslitelná naděje. Naše jméno ukazuje, že stejný Ježíš, který přišel do našeho světa před dvěma tisíci lety – narozený z Marie v Betlémě, ukřižovaný na římském kříži, třetího dne vzkříšený a ten, který vystoupil do nebe – se znovu vrátí, aby ukončil všechno zlo a bolest a uvedl na svět zcela nový dokonalý soulad založený na vztazích.

Nicméně – pokud si nedáme pozor, může se nám stát, že nepochopíme, proč přijde. Protože se budeme příliš zabývat tím, jak přijde. Zpravidla jsme obětovali většinu našeho evangelizačního zaměření na způsob jeho příchodu. Chtěli jsme vyvrátit učení o tajném vytržení. Ano, je třeba, abychom jasně zvěstovali skutečný způsob příchodu našeho Pána, *ale neměli bychom zanedbávat otázku, proč*

přijde. Cílem našeho zvěstování druhého příchodu by nemělo být pouze dokazování toho, co se nestane, ale raději bychom měli vylíčit krásný obraz toho, čím je. Pokud zužujeme naše kázání o druhém příchodu pouze na argumenty, že učení o tajném vytržení je nebiblické, ochuzujeme sebe i svět. V našem učení o druhém příchodu se skrývá mnoho velmi dobrých zpráv, které bychom měli zvěstovat. Stejně jako i ostatní biblické pravdy, i druhý příchod je oknem do Boží lásky. Nahlédněme tímto oknem.

MILUJÍCÍ BŮH

Když Ježíš přišel poprvé, rozpoznal v něm Jan Křtitel nebeskou lásku, která hledá svůj pozemský protějšek. Později, když Janovi následovníci projevovali žárlivost vůči těm, kteří zaměřili svou náklonnost na Ježíše místo na Jana, řekl Jan Křtitel toto: „Ženich je ten, kdo má nevěstu. Ženichův přítel, který u něho stojí a čeká na jeho rozkaz, upřímně se raduje, když uslyší ženichův hlas. A tak je má radost dovršena. On musí růst, já však se menšit“ (J 3,29.30).

Všimli jste si toho?

Jan nazýval Ježíše „ženichem“ a sebe označil za „přítele ženicha“.

Dobře víme, že Ježíš přišel na náš svět jako Spasitel. Chválíme za to Boha, ale pak nám dochází ještě něco dalšího. Ježíš nepřišel pouze proto, aby nás zachránil od hříchu, ale aby nám odhalil Boží lásku. Plán spasení nás neměl pouze vysvobodit z těžkostí, ale měl nám pomoci objevit, jaký Bůh je. Naše vykoupení má cíl a záměr. Jsme zachráněni z naší zoufalé situace a ocitáme se v něčem dobrém. Z hříchu do lásky! Bůh se nad námi nejenom slitovává, On po nás touží s vášní zamilovaného ženicha. To je onen širší kontext.

V Ezechieli 16 nám Bůh vypráví velmi emocionální příběh. Přečtěme si verše 4 až 8: „A tvoje narození? V den tvého narození nebyla odříznuta tvá pupeční šňůra. Nebyla jsi umyta vodou, abys byla čistá, nebyla jsi potřena solí ani zavinuta do plének. Žádné oko nad tebou nepojalo lítost, aby ti aspoň něco z toho udělali ze soucitu s tebou. V den tvého narození jsi byla pohozena v poli, protože jsi vzbuzovala hnus. Tu jsem šel kolem tebe a uviděl tě, jak se třepeš ve vlastní krvi, a řekl jsem ti, když jsi ležela ve vlastní krvi: Žij! Řekl jsem ti, když jsi ležela ve své krvi: Žij! Dal jsem ti růst jako tomu, co raší na poli, vyrostla jsi a jsi velká. Rozvinula ses do plného půvabu, ňadra dostala tvar, vyrostlo ti ochlupení, ale byla jsi docela nahá. Šel jsem kolem tebe, uviděl jsem tě, a hle, byl právě tvůj čas, čas milování. I rozprostřel jsem na tebe svůj plášť, přikryl jsem tvou nahotu. Pak jsem ti přísahal a vešel s tebou v smlouvu, je

výrok Panovníka Hospodina, a stala ses mou.“

Je prostě úžasné, že všemohoucí Stvořitel vesmíru je takovým Bohem, který dokáže vyprávět tento příběh! Bůh chce, abychom tím něco pochopili a něco pocítili. Podívejme se na tento obraz. Bůh nachází opuštěné dítě na poli – nahé, zakrvácené a neumyté. Pupeční šňůra ještě visí z jeho těla, jak bylo dítě bez jakéhokoli soucitu vytrženo z matčina lůna. „Žádné oko nad tebou nepojalo lítost,“ říká Bůh. Jeden anglický překlad uvádí: „Nikdo tě nemiloval.“ Jaký názorný popis hrozných problémů, ve kterých jsme se jako lidé ocitli. Nedostatek lásky dobře vystihuje naše životní podmínky.

My... potřebujeme... lásku!

Bůh naši potřebu vidí.

Vidí naši ztracenost.

A ví, že jedině jeho láska nás může zachránit.

Nesmíme zapomenout na Boží soucit. Když se na nás dívá, dívá se na něco konkrétního a zvláštního. Touží po nás a chce, abychom duchovně dospěli až do okamžiku, kdy se do něj zamilujeme. To je odpověď na Boží lásku k nám. Ellen Whiteová to pochopila. Podle ní je láska k Ježíši to, co najdeme na stránkách Bible:

„Měli byste hledat v Bibli, protože ta mluví o Ježíši. Když čtete Bibli, vidíte jedinečnou krásu Ježíšova charakteru. Zamilujete si muže z Golgoty a při každém kroku můžete říci světu: ‚Jeho cesty vedou k blaženosti a všechny jeho stezky ku pokoji.‘ Měli bychom představovat Krista světu. Máme ukazovat světu, že máme vel-

kou naději spojenou s nesmrtelností“ (*Life Sketches*, str. 293).

Nyní se vraťme k příběhu v Ez 16. Když nás Bůh vidí, že jsme připraveni milovat, říká: „I rozprostřel jsem na tebe svůj plášť, přikryl jsem tvou nahotu. Pak jsem ti přísahal a vešel s tebou v smlouvu, je výrok Panovníka Hospodina, a stala ses mou.“

Úžasně!

Zde Bůh vlastně říká: „Já tě tak miluji, že chci, abys byla mou ženou.“ Bůh nám dává život – nebo spasení – tím, že nás miluje a chce, abychom se měli dobře. Potom se zavázal manželským slibem vůči nám s nadějí, že my řekneme „ano“ a budeme jeho lásku opětovat. To je skutečný cíl plánu spasení. Prorok Ozeáš nám pomáhá pochopit ještě další věc. Popisuje padlého člověka v kontextu sexuální promiskuity v 2. kapitole 15: „... zdobí se kroužkem a náhrdelníkem, že chodí za svými milenci a na mě zapoměla, je výrok Hospodinův.“ Každý hřích je duchovním cizoložstvím. Protože hřích pramení z nedostatku lásky. Každý hříšník je vlastně nevěrnou ženou, která vyhledává milostné aféry a zahrává si s věcmi, které odstraňují Boha z centra naší náklonnosti a našich citů. Co s tím Bůh udělá? Co udělá proto, aby nás zachránil? Přinutí nás? Bude s námi manipulovat? Ne.

Nátlak a manipulace jsou v rozporu s principem lásky. Jsou v protikladu k Božímu charakteru, protože „Bůh je láska“ (1J 4,8). Proto má Bůh jiný plán. Skrze proroka Ozeáše Bůh popisuje, co udělá. Podívejme se do Ozeáše 2,16: „Hle, já ji přivábím, přivedu ji do pustiny a budu mluvit k jejímu

srdci“ (ČSP). Bůh jako ten, který se nás k sobě snaží přitáhnout! To však není obraz, který se většině lidí vybaví, když přemýšlejí o Bohu. Bůh nás chce zachránit tím, že se nás snaží přitáhnout k sobě. To je proctví o přicházejícím Mesiáši, Ježíši Kristu, kterého Jan Křtitel nazýval ženichem a který má přijít na zem pro svou nevěstu. Neměli bychom být překvapeni, když Ježíš hovoří o své smrti na kříži jazykem přitažlivosti v rámci vztahu: „A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnou všechny k sobě.“ Na kříži, kdy dal svůj život v naprostém sebeobětování, Ježíš ukázal vrcholné zjevení své lásky vůči nám. Když tuto lásku spatříme, vzbudí v nás touhu po Kristu. Vytvoří v našich srdcích přitažlivost ke Kristu a přivede nás do vztahu s ním. Vraťme se zpět do Ozeáše 2,18: „V onen den, je výrok Hospodinův, budeš ke mně volat: ‚Můj muži,‘ a nenazveš mě už: ‚Můj Baale.‘“ Jaký úžasný Bůh. On je tou nejmocnější bytostí v celém vesmíru, a přesto odmítá svou moc použít. Nechce s námi mít vztah služebník – pán, ale spíše vztah manžel – manželka. Jinými slovy touží po dobrovolné lásce, která by vyjadřovala náš vztah vůči němu.

Ve verších 21 a 22 se Bůh zavazuje, že bude naším věrným duchovním manželem: „Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě spravedlností a právem, milosrdenstvím a slitováním, zasnoubím si tě věrností a poznáš Hospodina.“ Ježíš přišel do našeho světa, aby naplnil toto proctví. Stál před námi se zaslíbením neochvějně věrnosti. Nabízí nám sám sebe pro věčné spojení, které se nikdy neztratí.

A o tom je zvěst o Kristově druhém příchodu.

BÝT S NÁMI

Podívejme se nyní do Jana 14,1–3. Je to známý text o druhém příchodu:

„Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já.“

Viděli jsme nyní kontext manželské lásky v evangeliu Jana a v celém Písmu. To, co Ježíš vyslovil o druhém příchodu, dává dokonalý smysl. Ježíš totiž předpověděl druhý příchod tak, že použil jazyk, který připomíná manželské zvyky té doby. Nejprve je období námluv. Jestliže muž miluje ženu, chová se k ní tak, aby v ní vzbudil zájem. Jakmile se mu to podaří, pár vstupuje do fáze známosti, kdy se chtějí navzájem poznat a upevnit tak svůj vztah lásky. Pak muž požádá svou vyvolenou o ruku. Pokud její odpověď zní „ano“, muž odchází od své budoucí nevěsty se slibem, že se pro ni vrátí. Důvod pro jeho odchod byl praktický. Odcházel proto, aby pro ni připravil místo v domě svého otce.

Jinými slovy, Ježíš nejenom slíbil, že se vrátí, On slíbil, že se vrátí pro svou nevěstu. On se vrátí zpět na zem z jediného důvodu: protože nás hluboce, vášnivě a toužebně miluje a chce s námi strávit věčnost v důvěrném společenství. Nezapomeňme na to, co řekl: „Opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já.“ Později,

krátce před tím, než zemřel na kříži, vyjádřil Ježíš své pocity v evangeliu Jana 17,24: „Otče, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já.“

„... se mnou...“

To je přesně to, co Ježíš chce. Touží po tom, abychom vy i já byli s ním. Přemýšlejte o někom, kdo je s vámi rád, o někom, jehož přítomnost si přejete a radujete se z ní – o vašem partnerovi, partnerce, mamince nebo tatínkovi, vašem nejlepším příteli. Hlavní myšlenka je jednoduchá a krásná – rádi trávíme čas v přítomnosti těch, které máme rádi. To platí i o našem vztahu k Ježíši. Touží po naší přítomnosti, po našem přátelství, po radosti z naší lásky. Když apoštol Pavel mluví o manželství, používá tuto myšlenku jako symbolický odrazový můstek pro popis lásky Ježíše Krista ke své církvi. Čtème Efezským 5,25–33:

„Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval, aby ji posvětil a očistil křtem vody a slovem; tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. Proto i muži mají milovat své ženy jako své vlastní tělo. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe. Nikdo přece nemá v nenávisti své tělo, ale živí je a stará se o ně. Tak i Kristus pečuje o církev; vždyť jsme údy jeho těla. ‚Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou ti dva jedno tělo.‘ Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církev. A tak i každý z vás bez výjimky ať miluje svou ženu jako sebe sama a žena ať má před mužem úctu.“

Poslední dvě věty jsou velmi důležité: „Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církve. A tak i každý z vás bez výjimky ať miluje svou ženu jako sebe sama a žena ať má před mužem úctu.“

Pavel říká, že manželský vztah v sobě ukrývá hlubokou, tajuplnou pravdu o našem vztahu s Ježíšem, naším ženichem. Bůh pro nás chystá něco, o čem se nám ani nezdá. Některé věci jednoduše musíme prožít, abychom je pochopili. To platí i o našem „manželství“ s Kristem. To není pouze intelektuální záležitost. Pavel to nazývá „tajemstvím“. Hlubokou, tajuplnou pravdou. Čím více zakoušíme Ježíšovu lásku, tím lépe chápeme úžasný zázrak toho, jaké místo zastáváme v Božím plánu a co ve skutečnosti pro Boha znamenáme. V současné době jsme v našem vztahu s Bohem ve fázi dvoření. On se do nás zamiloval a získal náš zájem, zjevil nám krásu Božího charakteru. Proto i náš vztah k němu může růst a prohlubovat se. V dějinách spásy pak nastane okamžik, kdy bude církev duchovně „připravena“ vstoupit do manželství se svým Pánem. Celý vesmír, který vše pozorně sleduje, si povšimne, že jsme připraveni, a učiní svatební oznámení. Podívejme se do Zj 19,6–8:

„A slyšel jsem zpěv jakoby ohromného zástupu, jako hukot množství vod a jako dunění hromu: ‚Haleluja, ujal se vlády Pán Bůh náš všemohoucí. Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho choť se připravila a byl jí dán zářivě čistý kmen, aby se jím oděla.‘ Tím kmenem jsou spravedlivé skutky svatých.“

Celý příběh Bible směřuje k jedinému bodu vrcholné krásy – k Ježíšovu návratu na zem a přijetí církve jako jeho věčné nevěsty.

VĚČNÝ ŠALOM

Píseň písní je prorockou písní lásky, která nabízí jedinečné okno, jímž můžeme spatřit Kristovu lásku k jeho církvi. V neúžasnější milostné písní můžeme vidět Boží manželskou lásku k jeho lidu. Kapitulu za kapitolou, verš za veršem si muž i žena projevují oddanost. Oba nádherně popisují přednosti toho druhého. Stále jeden druhého chválí. Zoufale touží být jeden s druhým. Možná nás napadne, že je to jen jedna z dalších ztřeštěných milostných písní. Můžeme si také klást otázku, proč je vůbec v Bibli. Pak ale přichází vrcholný bod písně, kdy žena říká svému milému něco velmi hlubokého:

„Polož si mě na srdce jako pečeť, jako pečeť na své rámě. Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky. Žár její – žár ohně, plamen Hospodinův. Lásku neuhásí ani velké vody a řeky ji nezaplaví. Kdyby za lásku chtěl někdo dávat všechno jmění svého domu, sklídl by jen pohrdání“ (Pís 8,6.7).

Náhle nás text přivádí k tomu, abychom prožili nejhlubší lásku, kterou mohou lidé prožít – lásku mezi ženichem a nevěstou. Taková je totiž Boží láska k jeho církvi. Bůh doufá, že i my ho budeme milovat. Ježíš zemřel na kříži a zjevil nám hloubku lásky, která je silnější než smrt, lásku, kterou nemůže nic na světě uhasit. Přesto bychom si měli ještě něčeho všimnout.

Existuje určitý poetický rys, který text obsahuje. Pod vlivem Ducha svatého popsal král Šalomoun obraz dvou zamilovaných – a to stejným jménem. Mužovo jméno je Šalomoun, což je mužský rod hebrejského slova *šalom*. Ona je označena jako Šulamít, což je ženský rod hebrejského slova *šalom*. Láska mezi Šalomounem a Šulamít dosahuje svého vrcholu, když si ona uvědomí to, co je popsáno v Písni písní 8,10: „Tehdy stala jsem se v jeho očích tou, která nalézá pokoj.“

S poetickou krásou a hlubokým duchovním významem píseň odhaluje, že Šalomoun se dvoří srdci Šulamít, dokud jejich vztah není možné označit jako *šalom*. Nejčastěji překládáme *šalom* jako „pokoj“. V hebrejštině obsahuje toto slovo myšlenku naprostého naplnění, úplnosti a celistvosti. Pocit naprosté spokojenosti, ve které nám nic nechybí. V písni nachází Šulamít pocit naprosté celistvosti v Šalomounově lásce. On je to, po čem ona touží, a přesně to, co potřebuje. V jeho lásce je naprosto naplněna. Šalomoun a Šulamít se k sobě dokonale hodí. Žena nalézá *šalom* v *šalomu* svého muže. Ona je v něm doma, protože on je dokonalým průvodcem nejhlubších tužeb jejího srdce. Bible jako celek je příběhem dokonalého souladu mezi lidským srdcem a Bohem, mezi tím, kdo je zdrojem opravdové lásky, a těmi, kdo zoufale Boží lásku potřebují pro jejich trvalou celistvost a životní pohodu.

Šalomoun je mesiášským předobrazem Ježíše.

Šulamít je předobrazem církve.

Spasení je plán, ve kterém Ježíš volá naše srdce zpět k sobě a ustano-

vuje věčný *šalom* mezi sebou a námi. Ježíšův druhý příchod nastane tehdy, kdy ten, kdo nás miluje, se vrátí zpět, aby nás vzal tam, kde s ním budeme navěky. To je dobrá zpráva! My jsme adventisté sedmého dne a to znamená, že dychtivě toužíme po Ježíšově návratu, neboť On se na nás toužebně dívá naplněný láskou. Chce být s námi, proto se vrátí. Otázkou je – chceme být my s ním?

DISKUZNÍ OTÁZKY

- 1) Skutečně se Jan Křtitel ponížil tím, že svou službu a pověst dal k dispozici Ježíši? Ponížíme se, nebo se povýšíme, když se plně odevzdáme Bohu? Buďte konkrétní.
- 2) Vyprávějte příběhy, ve kterých vás Ježíš „nalezl ve vlastní krvi“, jak popisuje příběh u Ezechiela 16. Jak vás pozvedl, sytil a sám se k vám připoutal?
- 3) Jaké to je, být „zasnouben“ s Ježíšem a čekat na něj, než připraví svůj domov a vrátí se pro vás? Jak udržujete a prohlubujete svůj vztah s ním během doby, kdy na něj čekáme?
- 4) Čtete text Pís 8,6.7 v několika překladech Bible a diskutujte o jednotlivých obrazech. Cítíte se připoutáni k Boží ruce jako pečeť? Vnímáte, že jeho láska i žárlivost jsou silnější než smrt? Jak můžete povzbudit jeden druhého k hlubšímu prožívání této myšlenky?

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Udělejte poslední změny na vašem modelu vyrobeném prvního večera. Váš model budete dnes večer potřebovat pro hlavní aktivitu.
2. Potřebné pomůcky: malé kousky papíru nebo kartičky, propisky, košík nebo ozdobná krabice, svíčky a zapalovač, hudba (živá nebo reprodukováná).

Dejte krabici nebo košík a svíčky do přední části místnosti.

S použitím modelu, který jste vytvořili první večer, věnujte chvíli přehledu osmi oken do Boží lásky: *Trojice, Velký spor, Boží zákon, Sobota, Svatyně, Smrt a peklo, Doba konce, Druhý příchod*. Rozdejte papír a tužky. Věnujte 3 až 5 minut tichému přemýšlení, kdy každý člověk tiše a s modlitbou určí oblast, ve které potřebuje prožít ve svém životě hlubší odevzdání se Bohu. Napište na papír, o kterou oblast se jedná a jak můžete dojít k hlubšímu přijetí Božích zaslíbení v jednotlivých oblastech.

Zapalte svíčky. Po modlitbě vedoucího přinášejte své papíry do krabice (košíku). V kruhu se můžete držet za ruce a modlit se společně za posvěcení. Toto odevzdávání papírků může podbarvovat jemná hudba. Na konci si zazpívejte. Může pomoci, když se členové této skupiny rozhodnou v budoucnosti podporovat jeden druhého. To se může stát mnoha způsoby: vytvořením malé skupiny nebo třídy sobotní školy, modlitebním partnerstvím, telefonními hovory nebo čímkoli, po čem člověk může toužit a co jej povzbudí a podpoří.

O AUTOROVI

Ty Gibson vyrůstal ve světském prostředí. S pravdou o Boží existenci se poprvé setkal v 18 letech. Protože se v životě střetával se zlem a utrpením, naprosto odmítal myšlenku, že by mohla existovat nějaká nejvyšší bytost. „Pokud Bůh existuje,“ říkával, „musí být krutý, když stvořil svět takový, jaký je.“ Jako mladík však po svém obrácení našel odpověď i na tuto otázku. Jak úžasná je Boží láska, když dokáže člověka přivést k novému pohledu a ke změně uvažování! Ty Gibson je dnes ředitelem společnosti Light Bearers a kazatelem sboru v Eugene ve státě Oregon. Je zapáleným řečníkem a jeho poselství promlouvá k myslím i k srdcím mnoha lidí. Věnuje se celé řadě témat, nejvíce však zdůrazňuje Boží lásku, kterou považuje za hlavní téma Bible. Nedávno pracoval na filmovém projektu digma.com, připravil řadu biblických studií (Truth Link Bible study series) a také internetový kurz (truthlink.org). Je autorem osmi velmi dobře prodávaných knih, včetně knihy *A God Named Desire*, která popisuje Boží charakter. Ty Gibson a jeho žena Sue mají tři dospělé děti a dvě vnoučata.

OSM POHLEDŮ NA BOŽÍ LÁSKU. Přednášky Modlitebního týdne mládeže 2016

Autorem přednášek je Ty Gibson. Odpovědná redaktorka Michaela Hrachovcová.

Grafická úprava Jan Dobeš. Ilustrace na obálce Jan Bárta. Vytiskla tiskárna ARTRON s.r.o., Boskovice.

Vydal Advent-Orion, s. r. o., Praha. První vydání, 2016. ISBN 978-80-7172-738-5